

Körülbelül 16 mozdony lábai naponként

súlyával vannak az Ön
megterhelve,

ha az Ön súlya csak 70 kiló és naponként csak 4 órát jár. Egy 60 kiló átlagsúlyú **asszony** lábainak ugyanennyi járás mellett körülbelül 14 mozdony terhét kell naponként vinnie.

Egy 30 kiló átlagsúlyú **gyermek** lábainak pedig körülbelül 7 mozdony súlyát kell hordania.

E számok könnyebb ellenőrzésére a következő részletekkel szolgálunk:

Ön körülbelül 100 lépést tesz percenként, lábainak tehát percenként 100-szor kell az Ön saját súlyát emelni, előbbre vinni és ismét a földre helyezni. Ha Ön tehát egy 70 kiló átlagsúlyú **férfi**, akkor az Ön lábai egy perc alatt 7000 kiló munkát teljesítettek. Egy óra alatt tehát az Ön lábai 420.000 kiló munkát teljesítettek, ami 4 mozdony és 4 óra alatt **1,680.000**

kilogramm, a mi körülbelül 16 mozdony súlyának felel meg, ha feltesszük, hogy egy mozdony súlya körülbelül 100.000 kilogramm.

E számokból világosan látható, mily óriási megterhelést kell naponként az ember lábainak és lábizmainak elbirniok és mily hatalmas munkát kell elvégezniök és most talán mégis szükségesnek fogja tartani, hogy csökkentse azoknak a hatalmas lökéseknek hatását, melyeknek a lábizmok és az egész test, különösen a hátgerinc és az agy, minden lépésnél ki van téve.

A mai napig csak az az egyszerű, de nagyon praktikus mód vált be erre a célra, hogy a kemény, sok szeggel ellátott cipősarok helyett a lábbelit egyszerűen a kellő ruganyossággal készített «Berson» gummisarokkal látjuk el.

Nem szabad felemlítés nélkül hagyni, hogy a «Berson» gummisarokot oly minőségben gyártják, mely tartósabb a bőrnél s így a «Berson» sarok használata mellett a cipőszámlák is kisebbek.

Önök tehát nemcsak egészségi, hanem takarékosági szempontból is nagy érdeke, hogy cipőit azonnal lássa el «Berson» gummisarokkal és még egyszer hangsúlyozzuk, hogy cipőjébenél, vagy cipőkereskedőjébenél kifejezetten «Berson» sarkot kérjen és arra ügyeljen, hogy csakis ilyent adjanak, mert csak a mi gummisarokunk biztosítja a fent említett előnyöket. Bersonművek, Budapest VII.

Berson Gummisarok a legjobb

36. SZ. 1914. (61. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, SZEPTEMBER 6.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.Egyes szám
ára 40 fillér.Előfizetési
feltételek:Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldíj is csatolandó.

II. VILMOS NÉMET CSÁSZÁR.

A tóparti gyilkosság.

Regény.
Irta Ambrus Zoltán.

(Folytatás.)

Nagy megkönnyebülést éreztem s már nem idegenkedtem Agenortól úgy, mint előbb, a mikor a vörös álarc még ott volt a fején. És míg ő a két színházi holmit újra becsomagolta abba az újságpapírosba, a mely a czerimónia idején a bűvös körtől nem messze, a földön dísztelenkedett, megkérdeztem tőle:

— Mondd, Agenor, hiszed te, hogy van Számie!

— Előbb mondd, hogy hát te hiszed-e? — Hiszem is, nem is — feleltem. — Tulajdonképen nem hiszem. Máskor meg azt gondolom, hogy hátha mégis van. Ha szép az idő, inkább nem hiszem. De, mert most már barátok vagyunk, a te kedvéért szívesen elhiszem.

— Akkor nem érdekel az egészet. Rejtelmes hatalmak, azok csak vannak, ugy-e? No hát, ha vannak, akkor ezek közül akármelyik ép úgy megjelenhetik Számie képében is, a mint én felöltözködhetem Mátyás királynak. Hát Számie, az van. És eskü nélkül nincsen barátság; az eskü meg nem ér addig, a míg a rejtelmes hatalmak be nem írják a sors fekete könyvébe. Ezt már a mágusok is így tanították és így kívánják a rózsakeresztes lovagok is, a kik a kabalakönyveket meg a Mágia egyéb esodát őrzik, egy néma palotában, a melynek minden ablaka örökösen világos. Ezeknek néha, a mikor éjjelkor, sötét sziklahasadékok közt, a bűvös körben kőnek új barátságot, Számie meg is jelenik, fekete kutyáival, lángbú készült palástban. Hát most már tudod, mért kell hinn Számie!

Agenor ezt nagyon komolyan, szent félelemserű ihletettséggel mondta el. Meglátszott rajta, hogy egy cseppet se kételkedik értesülésének a megbízhatóságában.

— És te honnan tudod ezt? — kérdeztem. — A könyvekben minden meg van írva — felelt. — És én sokat olvastok.

«Hittem is, nem is.» De ha egy kicsit kételkedtem is, ez nem csökkentette Agenor irányában érzett tiszteletet. Ellenkezőleg; minél több új és meglepő dolgot hallottam Agenortól, annál inkább elhatalmasodott bennem az a csodálat, a mely azonnal megszállott, mikor megtudtam, hogy ő már színész.

Sajnos, tiszteletem és csodálatom fokozódásával lassankint feltámadt bennem a titkos irigykedés is. Hogy Agenor, bár csak egy esztendővel idősebb nálam, máris ilyen tengersokat tud: ez a gondolat nemcsak respektussal töltött el, hanem egyszersmind szegénykező és egy kicsit féltékeny is tett. Mind azzal szemben, a mi egyre növekedő bámulatot keltett fel bennem Agenor iránt, nekem nem volt egyebem, csak az a kis dicsőségem, a melyet tegnap olyan váratlanul szereztem, a testierómmal. És magam tudtam a legjobban, hogy ez a dicsőség milyen lenge alapra épült. Még hozzá, ezt az egyetlen felsőbbiséget is majdnem elvesztettem az imént, a mikor gyanuba keveredtem, vajjon nem félek-e?

Vágyógni kezdtem rá, sőt több szinte epedtem érte, hogy újra kiűntethessem magamat. — Hát most már barátok vagyunk és mint barátomat meghívok hozzánk — mondtam Agenornak. — Nálunk az udvarban is, a kocsi-színben is nagyszerűen lehet színházat játszani. És egy cseppet se félsz az utcán, a míg velem jössz. Csak maradj mögöttem, én majd elöl megyek és mindenkit felrugok, a ki téged bántani akar.

Agenor csak magára a meghívásra felelt: — Jól van, még ma megkezdhetjük a tanulást. És hogy az első lecke ne legyen nagyon nehéz, legelőször is arra foglak megtanítani, hogy hogyan kell bajuszt meg szakált ragasztani. Látod, el is hoztam magammal, a mi ehhez kell! . . .

Előszedte zekéje két zsebének egész tartalmát: egy zsínóra fűzött, hosszú, fekete szakált, több bajuszt és rövidebb álszakált meg egy piszkos vörös parókát, de ezeket a tár-

gyakat mindjárt vissza is dugdosta oda, a honnan elővette.

Annak is örültem, hogy végre szorosabb kapcsolatba kerülhetek a színház világával.

— Hát menjünk! — sürgettem Agenort. — Várj csak, erre még ráérünk! — felelt. — Egy félóra múlva majd elmegyünk hozzátok, de mert az álarcok már úgyis ott vannak és senki se látta meg, hogy ide lopóztunk . . . úgy, hogy egy lélek se fogja sejtani, ha most összeesküszünk . . . hát előbb alakítsunk titkos társulatot!

Ebben az indítványban mindenekelőtt azt láttam meg, hogy teret kínál az én szereplés-vágyamnak is.

— Igen, igen, alakítsunk! . . . — helyesletem az indítványt. — Én már régen gondoltam, hogy jó volna, ha a római katolikus fiúk összebeszelnének és addig üldöznék azokat, a kik a kollégiumba járnak, a míg minden lóformátus gyereket kikergetnének Debreczenből. És ha megalkotjuk a titkos társulatot, én két, három lóformátus gyereket is magamra vállalok, a te ellenségeid is mind! . . .

— Hallgass! . . . Te ehhez nem értesz! . . . Ezt én jobban tudom, mint te! . . . — vágott a szavamba Agenor. — Mit akarsz mindig verekedni? Műveltség az?! . . . A titkos társulatot csak bízd rám! . . . Olyan titkos társulatot fogunk csinálni, a melyikről senkinek sejtelve se lesz, de ha megtudják, hogy ilyen van, hát mindenki rettegne tőle! . . .

— Hát hogyan gondold? — kérdeztem. — Előbb mondd meg, hallottál-e már valaha a nápolyi néma cimborákról?

— Nem én.

— Hát ezek a nápolyi néma cimborák — magyarázta Agenor — összeesküdtek és ők maguk titkos jelekről mind felismerték egymást, de mások, hiába kutatták, sehogy se tudták felfedezni, hogy kik az összeesküvők. Csak a beavatottak tudták, hogy azok a fiatalberek, a kik a kocsmákban mindig át éneklék, hogy: «Vidáman menjünk a halálba! . . . Vidáman, ifjak, holtig vidáman!» . . . hogy ezek mind, mind összeesküvők. És ha néha egy párat elfogtak közülök, ezek soha se árultak el a társait; semmi kínzással nem lehetett kicsikarni belőlük, hogy ki a többi összeesküvő, a kiknek a szövetségétől egész Nápoly rettegett; hanem, a mikor a vérpadra viték őket, a vérpaden kettenként összefogózkodtak és úgy énekeltek: «Vidáman menjünk a halálba! . . . Vidáman, ifjak, holtig vidáman!» . . .

Hát ezek voltak a nápolyi néma cimborák!

— És mit akartak ezek?

— Hogy ők mit akartak, az már mindegy . . . ez az egész nagyon régen volt. Csak az a fontos, hogy mi most mit akarunk?

— Hát mit akarunk?

— Nem egyebet, mint olyan titkos társulatot alapítani, a melyen a nápolyi néma cimboráké volt: a debreczeni néma cimborák titkos társulatát. Meg fogunk egyezni titkos jelekben és ha az utcán találkozunk, egy szót se szólunk, csak némán a szájunkra illesztjük az ujjunkat és más titkos jelekkel üdvözlöljük egymást. Néha meg kijövünk ide, a fűvész-kerbe és itt élénkejlük, hogy: «Vidáman menjünk a halálba! . . . Vidáman, ifjak, holtig vidáman!» . . . És egy ideig, a míg jobban nem rettegnék tőlünk, csak ketten leszünk néma cimborák; de később, ha megismerkedünk olyan fiúval, a kire rábízhatjuk a titkainkat, ezt is fölveszük a szövetségbe, megeskettjük, hogy senkinek se fogja elárulni a titkainkat és ekkor már három különböző oldalról, hárman fogunk kilopózni a fűvész-kerbe, a hol jövet is, búcsúzól is el fogjuk énekelni a néma cimborák dalát.

Körülbelül ennyi volt, a mit Agenornak a titkos társulatra vonatkozó terveiből jól megérttem.

Engem a program nem elégített ki. Nem

szívesen ejtettem el azt a tervemet, a melyet — ha véletlenül valóságra válhatik — a történelem a debreczeni református diákok Szent Bertalan-éjének nevezeti volna el. És megvaltoztam Agenornak, hogy csak sajnálattal mondom le róla. Ezen aztán egy kicsit összekülböztünk. De néhány percznyi szócsatározás után mégis csak megegyeztünk. Rám is hatott Agenornak az az érve, hogy nem az a fődolog, milyen szent célokat karol fel majd titkos társulatunk, hanem a fő: maga a megalkulás.

Akkor is gondoltam rá és ma már erős a gyanúm, hogy a debreczeni néma cimborák titkos társulatának megteremtője ennek az egyesülésnek a céljával törődött a legkevesebbet. De, ha a nagy reformálók között is mindig találkoztak, a kik életük végéig sohase jutottak tisztába azzal, hogy mit akarnak: nem lehet hibáztatnom Agenort, hogy noha még maga se tudta, mire tör, máris cselekedni akart és társakat toborzott, főképpen azért, hogy szabadjára boesáthassa és akármilyen mozgolódásnak indíthassa neki az ifjú életében már jól felhalmozódott, friss energiát.

Ma se vagyok nagyon szigorú azzal a lelkesedéssel szemben, a melynek nem látom semmi célját, de az időtájt persze még könnyebben kibékíthető voltam e tekintetben, mint mostanában, és mikor Agenor felszóltott, hogy a törekvéseinkről való vitakozást hagyjunk későbbre, és e helyett egyelőre csak alakítsuk meg a titkos társulatunkat, mert nem tudhatjuk, mire lesz ez jó, talán már holnap. — azt feleltem, hogy: jól van, leteszek a követelésemről, bizonyítatlan ideig megkegyelmezek a lóformátusoknak, s nem bánom, essünk túl a titkos társulat megalkotásán most mindjárt, ha már az álarcok úgyis itt vannak.

— Most te veszed fel a vörös álarcot és én a feketét — rendelkezett Agenor — hogy, ha az imént mégis leselkedett volna ránk valaki, ez az illető összetevessen bennünket. Aztán, mert a kellekék úgyis itt vannak, neked szakált fogok ragasztani, én meg parókát teszlek a fejemre és így a kémelek azt fogják hinni, hogy egészen mások azok, a kik az előbb barátságot esküdtek és ismét mások a néma cimborák.

Annál szívesebben nyugodtam bele Agenornak ebbe az intézkedésébe, mert alig vártam, hogy végre szakál legyen az államon. Most már magam tettem fel a fejemre a vörös álarcot és mikor Agenor ráragasztott az arcomra egy gyermektenyer nagyságú, szőkehajamtól élénk elütő, félig fekete, félig ősz keszkeszálatát, a melynek enyves belsejét előbb gondosan megnyalazta, s a mely engem III. Napoleon francia császár arczépeire emlékeztetett: úgy kiegyenesedtem, mintha nyársat nyeltem volna el, hogy tekintélyes külsőmnek a testtartásom a legkéleletesebben megfelelhessen.

Aztán, elvetve a gondomat, Agenor kivette a zsebéből s rányomta a fejére a piszkos vörös parókát, a mely tele volt homokkal és másféle szeméttel, felkötötte a fejére a fekete álarcot, megint a zsebébe nyult, az átváltozó művészek gyorsaságával egy egészen ősz, kis, kerek szakált tapasztott rá az állára s hirtelen mozdulattal hátraszegte a fejét. Mintha egyszerre valami soha se látott idegen ember állott volna előttem. És valósággal megdöbbenem, a mikor átváltoztott, nyafogó hangon így szólalt meg fekete álarcza alól:

— Bon zsúr, bon zsúr, Don Cézár de Bazán! Hát önt mi szél hozta erre?! Mit keres Debreczenben?

De, a hogy az utolsó szót is kinyafogta, nem hagyta abba a beszédet, hanem halkán folytatta, a fogai közül eresztve ki a szót s most már a természetes hangján:

— Ezt csak a kémelek mondtam, ha mégis hallgatónának a kerítésen túl. Feleld azt, hogy: «Nini, hisz ez Paul Jones, a kalóz! . . .

Nagyon örvendek, kalóz úr! . . . Azért jöttem ide, hogy száz lovat vásároljak ő felségének, Dom Sebastian, portugál királynak! . . .»

Annakra megzavaródtam, hogy az első szerepemet, bizony, meglehetősen rosszul mondtam el, ilyenformán:

— Nini, hisz ez ő felsége, Dom Sebastian, portugál király! . . . Nagyon örvendek, kalóz úr! . . . Száz lovat vásároltam! . . .

— Rosszul mondtad el — sügta Agenor. — De nem baj. Mert, ha a fogdmegek azt fogják hinni, hogy király vagyok, megjíjednek és elhordják az irbájukat.

— Hát ha azt hiszed, hogy leselkednek ránk, — suttogtam — előbb nézzünk körül, nem hallgatózik-e valaki a kerítésen túl vagy valahol másutt, a merről ide lehet jönni?!

— Jól van — felelt — én majd oda fogok settenkedni, előbb az egyik, aztán a másik sarokhoz és a saroknál csak a fejemet dugom ki, aztán, ha látom, hogy valaki a falhoz lapulva fülel, hirtelen visszabujok és csak annyit kiáltok: «Vigyázat! . . . Néma csend! . . .» Te meg addig támaszd a kerítéshez azt az üres ferszlót, mássz fel rá és nézz ki . . . onnan megláthatod, hogy nem kuporog-e valaki a kerítés alatt? Ha látsz valakit, ne szólj egy szót se, csak hurog, mint a bagoly, hogy a kém azt higgye: csak a kukuk-madár szólalt meg a fán . . .

Szót fogadtam és megkecseztetve, hogy a ferszlő kicsuszik álom — a mi, ha megtörténik, nagyot bukencsezem s jól megúthetem magam — kinéztem az utcára. A kőkerítés alatt nem bujkált senki s a Fűvészker-utczának azon a részén, a melyre leláthatam, alig járt ember. Csak három kis diák közeledett a kert felé a kollégium felől.

Az iskolai felszerelésüket a hátukon vagy a hónuk alatt, a vallásukat pedig az arczukon hordták. Ha nem is a kollégium felől jöttek, akkor is láthatam volna, a kis dinnye-fejükről, hogy református diákok.

Még a begyemben volt a tegnapi harc emléke s nem örültem rajta, ha református-szövetkezést vagy éppen Kálvin-párti csoportosulást kellett látnom.

— Milyen jó, hogy álarc van a fejemen! — gondoltam. — Így legalább, ha észrevesznek is, nem látják meg rajtam, hogy pápista vagyok.

Huhogni kezdtem, olyan félelmetesen, a mennyire csak kital meglehetősen zsonge színész-teltségemről.

— No, mi az? — kérdezte a vörshajú fekete álarcos, mikor szerencsésen legördültem a ferszlőre.

— Ellenséges csapat tart a kert felé — jelentettem. — Még nem tudom, bejönnek-e? De erre közelednek.

— Akkor hát várjunk, mozdulatlanul és némán, mint a sár! — szól a fekete álarc, a halálmelegítő elszántság komor és ünneplés hangján. — Ne mozdulj és fojtsd vissza a lélekedet!

A kőkerítés és az üvegház hajlós falának szűk közből látnunk kellett, ha valaki a nagy, rácsos kapun át vonul be a kerbe.

Egy darabig mind a két álarcos merőn nézett a nagy kaput környező, nem nagyon sűrű bokrok irányába. Én úgy állottam, mint az őrtálló katona a posztján, haptákban, de mind a két karomat lefogtam. Agenor se mozdult; csak hogy ő a két karját keresztbefonta a mellén, mint a hajóskapitány a parancsolóhidon.

Nem jött be senki. Hallottuk, hogy az ellenséges csapat a rácsos kapu mellett nagy lármával vonul tova, a Fűvészker-utczának a kollégiumtól messzebb lévő részébe.

Megtisztult a levegő — szólalt meg Agenor, a mikor a láрма elcsitult. — De most már siessünk az összeesküvéssel, mert könnyen meglehet, hogy újra megzavarunk bennünket és sokáig nem találunk ilyen jó alkalmat, a mikor még egy elkárhozott lélek se bolyong erre!

— Először esküdjél te, — ajánlottam. — Mert én nem tudom, mit kell mondani.

— Jól van, de előbb még azt kell elhatározni, hogy milyen néven fogunk szerepelni, mint néma cimborák. Ne felejtse el, az imént csak azért mondtuk, hogy én Paul Jones, a kalóz vagyok, te pedig Don Cézár de Bazán, hogy félrevezessük a kémekeket. És minden néma

AUGUSZTA FŐHERCEGNŐ A VÖRÖSKERESZTES ÁPOLÓNŐK ÖLTÖZÉKÉBEN.

cimborának kell valami álnevet lennie, hogy a besugók csak ezen a néven ismerjenek bennünket és ha véletlenül valamelyikünket elfognák, ne tudhassák senki, hogy mi az igazi nevünk.

— Hát ezért el is foghatnak bennünket? — kérdeztem, megszeppenve.

— Ne ijedj meg. Azért, mert néma cimborák vagyunk, nem fognak el bennünket, de ha később másokat is fölveszünk a szövetségbe és ezek közül valamelyik példának okáért elrejt egy rablóvezért, ezt az illető néma cimborát már elfoghatják. De az se baj, mert ott van a többi néma cimborá, a ki kiszabadítja. A néma cimborák megvesztegetik a porkolábot, selyemhagósót csempésznek be az elített cellájába, ladikkal várják a menekültöt a fegyház fala alatt, földalatti folyosókon és csapajtókon át még a börtönbe is beférkőzhetnek. Persze, ez csak később lehet így, a mikor már nagyon hatalmasok leszünk.

— Már én csak azt mondom, hogy akkor se, később se vegyük fel a szövetségbe azt, a ki el akarja rejteni a rablókat.

— Ne félsz addig, míg én leszek a néma cimborák vezére! . . . Aztán te is néma cimborá leszel, az alvezér! . . . és a kit te nem akarsz, azt nem vesszük fel a titkos társulatba.

Agenornak ez az utolsó biztatása annyira megnyugtatta hamarjában igen felzaklatott lelkemet, hogy — bár az alvezéri szerep nem elégitett ki, sőt Agenornak hirtelen fölém kerekedése meglehetősen ingerelte a hiúságomat s aztán az is boszantott, hogy Agenor féltékenységgel vádolt és nagy felsőbbiséggel mosolyogta le az aggodalmait — nagy lelki megkönnyebülésben mindenbe beleenyogtam:

— Akkor hát nem bánom!

— Én, mint néma cimborá, Athos lovag néven fogok szerepelni — jelentette ki Agenor. — Hát a te neved mi lesz?

Nekem akkor Ördög Róbert volt a legkedvesebb operám, mert egy titkos sem értettem belőle. Erre gondolva, rövid tanakodás után azt feleltem:

— Ördög Róbert.

— Brávó, alvezér — dicsért meg Athos lovag — ez szép név! Hát most már esküdjünk. Figyelj jól minden szavamra! . . . mert te is ugyanúgy fogsz esküdni, csak mindig a te nevedet mondom, előbb az igazit, aztán az Ördög Róbert nevet . . . és mikor elhallgatsz, azt feleled rá: «Vidáman menjünk a halálba! . . . Vidáman, ifjak, holtig vidáman!» . . . Készen vagy?

— Készen.

Agenor, méltóságosan, mint a szinpad királyok, hármat lépett előre, hirtelen megállapodott, esküre kapta fel a jobbkezét és ezekkel a szavakkal tette le a fogadalmát, olyan mély hangon, mely engem az Ördög Róbert-opera Bertramjára emlékeztetett:

— Én, Lóránt Agenor, más néven: Athos

lovag, a néma cimborák titkos társulatának vezére, esküszöm a rejtelmes hatalmakra, a sötétség lovagjaira és a Mágia minden csodájára, hogy a néma cimborák titkait soha senkinek sem árulom el, hogy soha egy társamat sem adom ki a poroszoknak és hogy egy társamról sem fogom megvallani, hogy ő is néma cimborá, ha pozdorjává török is a csonthajmat! . . . Számie! Számie! lépj elő, itt a bűvös csonthajmat!

Elhallgatott, a mire én, ismét megilletődve, eladogtam a «néma cimborák dalát»-nak már jól ismert szövegét.

— Most rajtad a sor! El tudod mondani az esküt hibátlanul? — kérdezte vezérem.

— Ha sugni fogsz, a hol megakadok.

— Csak kezd el bátran! . . . Majd kisegítelek! . . .

Elkezdtem:

— En, Gombos István, más néven Ördög Róbert, a néma cimborák titkos társulatának alvezére . . .

— És elmondtam a többit is, szóról-szóra úgy a hogy ő . . . csak éppen a poroszok emlegetésénél kellett kisegítenie.

Mikor túlestem rajta, ő is a «néma cimborák dalát»-val felelt nekem. De ő már énekelte ezt. És miután elénekelt, megint kezét fogott velem.

— Hát mára már elég az összeesküvésből! . . . — szólta aztán, egészen más, hirtelen felvidámódó hangon. — Majd később megtudod a többit, meg fogsz tudni mindent. Most levetjük az álarcot meg az álszakált, elmelegünk hozzátok és megkezded a színészet tanulását.

Még el se mondta ezt és már nem volt a fején sem a fekete álarc, sem az ősz szakál. Ezt az álláról mindjárt a zsebébe süllyesztette, a fekete álarcot lehajította az újságpapírosra, lekapta a fejről a vörös parókát s benyomta a másik zsebébe, aztán engem is a gyakorlatot kéneke ugyanezzel a gyorsasággal szabadított meg a diszeimtól. Keszkeszakalmat csak úgy lecsuszartatta zsebének örvényébe, a vörös álarcot pedig a feketével egyetemben bepakolta abba a bizonyos, már jól megviselt, sőt nyilván sokat szenvedett újságpapírosba.

Nekem nagy öröm volt, hogy más fogadalmat már nem kell letenni. Kezdetem igen kénytelennek találni ezt a sok esküt, titköt és kísértetieséget. Az a kilátás, hogy színházat fogunk játszani, sokkal inkább vonzott.

Mikor kimentünk a fűvészkerből és megindultunk a Szent Anna-utca felé, Agenor azt mondta:

— Ha a bajusz- meg a szakál-ragasztást hamar megtanulod, akkor talán még ma próbát tarthatunk Domi, az amerikai majomból. Ebben a majom szerepre foglak megtanítani, mert majmot könnyebb játszani, mint embert. Ha aztán majmot már tudsz játszani, holnap vagy holnapután kapsz tőlem ember-szerepet is, de eleinte persze csak kisebbet, a melykiben nem kell sokat beszélni.

Nagy és eredményes igyekezettel serénykedhettem, a míg a bajusz- meg a szakál-ragasztás tudományát kellett elsajátítanom, mert csakugyan még aznap megkezdték az amerikai majom csinnytevéseiről írt vidám darab próbáit. Uzsonna után, a nagymama engedelmeivel, kivonultunk a kocsiszűnkbe és Agenor itt a legreálisabban elmagyarázta nekem, de meg is mutatta, hogy a majomszerepek nehézségeit miképpen kell legyőzni.

Mielőtt hozzáfogott az oktatáshoz, előkötötte egyik, feneketlen zsebéből azt a zsínóra fűzött, hosszú, fekete szakált, mely már a fűvészkerben is szemet szűrt nekem. Ez a «kellek» az álszakálkészítésnek még az őskorából származhatott, mert úgy kellett felkötöni, hogy a zsinór végén lévő két kis hurok az ábrázoló művész a két füle akasztotta rá, a mi a szinpadon, azt hiszem, már régóta nem a legújabb divat. De ennek a pártiakorú álszakálnak a sörényszerűségében, szurok színében, lengedező hajlandóságában és rendkívüli hosszúságában volt valami tisztelet parancsoló, a mi nagyon tetszett nekem.

— Ezt azért teszem fel, a míg tanítlak — magyarázta Agenor — hogy most ne lásd bennem esküdő barátodat, hanem az igazgatót és rendezőt, a kinek vakon kell engedelmeskedni.

(Folytatása következik.)

II. Vilmos császár és neje családjuk körében a potsdami új palotában. — A felső sorban ülnek balról jobbra: Adolf schamburg-lippe herceg, a császár sógora, Waldemár porosz herceg, Henrik hg. fia, Henrik hg. a császár öccse, Frigyes Károly hesseni herceg, a császár sógora, Bernát szász-meiningeni herceg neje, Adalbert porosz herceg, Frigyes Károly hesseni herceg neje és Adolf schamburg-lippe herceg neje, Ágost Vilmos porosz herceg neje, Ernő Ágost braunschweigi herceg neje, Ernő Ágost braunschweigi herceg, az alsó sorban: Bernát szász-meiningeni herceg, Henrik porosz herceg neje, Eitel Frigyes porosz herceg, Czeccilia trónörökös, Ágost Vilmos, Oszkár és Joachim porosz hercegek.

A NÉMET CSÁSZÁR.

Szívünk minden remegése, egész érzésünk, fájdalomunk és reménykedésünk a testvéreinké, fiainké, a kik ott fenn északon, a nagy szármata-síkság szélén hullatják ifjú vérüket valamennyiünkért és életüket vetik elébe a zord észak felől jövő pusztító áradatnak, a mely ezer év munkájának, küzdelmeinek és szenvedéseinek megemléztetésére tört elő a renyhe orosz föld göröngyeiből. Az izgalmas várakozás nehéz felbőlyösödnek szívünkben: ma még nem tudjuk, hova dől el sorsunk s aggódva lessük a reménysugarakat, a melyek talán már a diadal sugarai lesznek, mire e sorok kikerülnek a sajtó alól.

Messze nyugaton ezalatt már verőfényesen ragyog a győzelmes nap és fényénél napról napra új diadalra sietnek a világ eddig nem látott legragyogóbb katonai hatalmának seregei. Belgiumot, a liberalizmus egykor klasszikus földjét, mely azonban már hosszú idő óta eltávozott régi szép hagyományaitól s most az egyoldalú fanatizmus szármata példait mutatja, már elárastották a német hadak. Elzászból, melyben, úgy reménykedtek, megjelenésükre kilobban a francia összetartozás szelleme s a gyönyörű tartomány önként, magától visszaesik Franciaország ölébe, ki vannak verve a francziák s csak napok kérdése, mikor remegtetni a parisi paloták ablakait a német ágyúk dörgése. Mi még végső erőfeszítéssel, kockárára vetve mindent, a mit emberi ész, halálmegvetés és önfeláldozás fakasztani tud, vívjuk a nagy viadalt, a melyhez nagyságra és döntő fontosságra hasonlót ezer év alatt soha, még Mohácsnál sem vívtunk, — a németek már túl vannak diadaluk első állomásán és kemény lépéssel beleléptek már a második bázisba is. Nemzete élén pedig ott halad fehér lován a császár.

A császár, II. Vilmos, a mai német nemzetnek teljes értékű megtestesülése egyetlen emberben. Nemcsak hogy izzig-vérig német, nemzetével egy test és vér, — több ennél: a német nemzet összes tipikus vonásainak, érzéseinek és gyöngeségeinek legteljesebb kifejezője. A mai események világításánál visszatekintve úgy tűnik, a császár a német nemzet, — ez a kettő egynek látszik, a császár egyénisége mintha nem is különálló emberi

egyénség volna, hanem csak egy összefoglaló gondolatnak, a német nemzet fogalmának egy emberi alakban való megjelenése. Minden igazi német emberben van a császárjából valami és császárjában benne foglaltatik minden igazi német ember alapkaraktere, a genialitás mértékéig felfokozva. Csak kiválasztott, nagy emberekben tud ennyire teljesen megtestesülni a nagy tömegek lelke s a nagy ember épen abban van, hogy százezrek nyilvánulnak meg benne, egyetlenben.

Mikor trónra lépett, még emlékezhetünk rá mindannyian, feszült várakozás és bizonyos bizalmatlanság fogadta. Egy még korhadózásban is hatalmas energia nyomasztotta le árnyékával: az öreg Bismarck. Úgy álltak szemben egymással, mint két szembenálló generáció, a múltban gyökerező és a múltból előlépő öregek és a jövőbe tekintő fiatalok generációja. Az egyik ellanyhult teremtő erejét múltjának fényességével pótolta, a másik fiatal, friss, érvényesülni akaró erejének követelt teret. Vilmos császár akkor is úgy győzött, mint a hogy a természet erői győznek, a hogy a fiatal erőnek győznie kell az öregség helyzeti energiájával szemben. Győzelmének, mint mindig, mikor a tettekre kész ifjuság győz a tettekben kimerült öregségen, volt valami kegyetlen ize; a kortársak, kivált az öregebbek, kelletlenül nézték az öreg Bismarck felretételét, mert ők a német birodalom megalapítóját nézték csak, nem pedig azt, hogy most már egy további lépésre van szükség, a Bismarck által megteremtett birodalom végleges megszervezésére és megszilárdítására. Ezt pedig csak az az újabb generáció csinálhatta meg, a mely a már megteremtett birodalom tudatában nevelkedett fel s létezése mint valami természet-szerűen létező dolog forrott bele világéretébe. Ma már tisztán látjuk, hogy a Bismarck Németországát fel kellett váltani II. Vilmos Németországának s az az érzékeny operáció, melyet a fiatal császár az öreg kancellár félre-szorításával végzett, bármi fájdalmat okozott sok német szívben, mégis történelmi szükségesség volt. A múltnak félre kellett állania a jövő kedvéért. A német nemzet nagy szerencséjére Bismarck genije szabadon és teljesen érvényesülhetett s mikor már kiadta minden

erejét, új, ezzel hasonló értékű genie támadt a pótlására a császár személyében.

Mint egykor Bismarck, mint általában minden igazi ember, Vilmos császár is kortársai nagy részének heves ellenzéje között tudta csak érvényesíteni akarátát és egyéniségét. Emlékszünk, nemrég volt, egész Európa s főképp egész Németország hangos volt a császár elleni kritikától. A sajtó folyton évődött vele, minden lépésében kifogást talált, viczezlapoknak és satirikus pamfleteknek egész irodalma támadt, egyetemi tanárok könyvet irtak ellene és államférfiak kényelmetlen érzéssel, rosszul leplezett kelletlenséggel fődözték cselekedeteit és szavait. Alig, hogy trónra lépett, máris ő volt az az ember, a kiről legtöbbet beszéltek Európában. És a kik beszéltek, nem a legjobb akarattal beszéltek róla. A francziák gombsikorgató gyűlölködéssel nézték, az élceikben, melyeket csináltak rá, van valami a buldog-kutya vicsegeiből, az angolok már ekkor leplezetlenül irigységgel és a kapzsi konkurrens féltékenységgel nézték a benne megtestesülő német hatalom növekvését, mondják akkori walesi hercegeikben, a későbbi VII. Edvárd királyban már akkor forrott a nálánál tehetségesebb és erőteljesebb ukaódcscs elleni irigység, a mely aztán fiában továbbfejlődve, a mostani háború sok tényezőjének egyike lett. Az orosz udvarnál, a hol szintén unokatestvér ült a trónon, fojtott dühvel nézték II. Vilmosban a gyűlölt germánosság kivirágzását. Még odahaza Németországban is sokfelől bizalmatlanság és ellenzéki okvetetlenkedés kísérte Vilmos császár uralmát, a mely az uralkodó egyéniségének a szokottnál erősebb exponálásával sehogy sem illett a theoretikusok szorosan megvont alkotmányos czirkulusaiba. A császár azonban nem törődött mindezzel a lármával, a melyet személyisége felidézett, tett, hatott és cselekedett, a hogy saját belső törvénye parancsolta. Megvolt benne az igazán nagy egyéniségek legfőbb tulajdonsága: mert és tudott önmaga lenni, a maga egyénisége szerint élni s az ellenkezés sem bántótalanná nem tette, sem makacsosá, — egyáltalán nem fogott rajta. Küzdenie kellett, sokszor a saját népe ellenére, sokszor a saját miniszterei ellenére is, de annak lényegét, a mit akart, mindig megvalósította.

Valamikor hiú dilettánsnak csúfolták, a ki

ép olyan dilettáns módon csinál diplomáciát és játszik katonásdit, mint a hogy zenét szerz a saját versére, allegorikus képeket rajzol és drámaterveket kohol. A miben dilettáns volt, abban is osztozott nemzetével; minden valamire való német ember egy kicsit dilettáns a zenében, irodalomban vagy a képzőművészetben, vagy mind a háromban. A politikai és katonai dilettáns azonban olyan dolgokat művelt, a melyekre a legszakértőbb szakember sem volt képes: kívül-belül gazdaságilag, társadalmilag és katonailag úgy megszervezte nemzetét, hogy ma a fél világ ostromának diadalmasan tud ellenállani. Gúnyolták, hogy saját magának és népének utazó úgynöke, — de akkorát lendített a német tengerentúli kereskedelmén, hogy most az angol saját jobb meggyőződése ellenére beleleegyedik a harciba, melyhez tulajdonképen semmi köze, csak hogy tönkreteltesse a pénzeszsákjait veszedelemmel fenyegető német konkurrenset. Kifejlesztett csaknem semmiből olyan német haditengerészetet, a melytől London urainak másfél évtized óta lúdbörzik a háta s a melylyel most a francziával egyesülve sem mernek már egy hónap óta szembeállni. Az öreg Moltke dicsőséges hadseregét olyan hadseréggé fejlesztette, a mely — napról-napra látjuk most, — úgy működik, mint egy mindent szétmorzsoló hadigép s nincs az az érczfal, a mely neki ellent tudna állni. Mindezzel előkészítette a német világhatalomnak egy hatalmas lépéssel való előbbrevitelét. Ennyi hatalommal kezében nem egy alkalommal — ő, a kit a háború zsellemének, kardcsörtetőnek és bekebeletőnek vádoltak — érelyes közbelépésével, okos tartózkodásával megmentette Európát a háború rémétől. A hány-szor rajta múlt hogy az évtizedek óta forró európai nagy leszámolás kilobbanjon, mindig elollogatta a kitörni készülő lángokat. Hogy most az általános tüzet nem lehetett kioltani, szintén nem az ő akaratán múlt. A történelmi kényszerűség lehet halasztani, de azért kényszerűség marad és előbb-utóbb mégis csak érvényre jut.

Belül, odahaza II. Vilmos szervező ereje, párosulva a német nemzet rendkívüli szervez-

III. Lajos bajor király, fiával Rupprecht herceg trónörökössel, a Metz és a Vogézek közti csata győztes vezérével s a most elhunyt Luitpold herceggel, a trónörökös fiával.

kedő képességével egy ezerféle árnyalataiban is egységes, az összetartozás ércpántjaival összefogott német nemzetet teremtett. A modern élet legnagyobb problémáját, a szocializmus problémáját egy nagy lépéssel közelebb juttatta a megoldáshoz: az ő uralma óta vált a szocializmus forradalmi volta merőben a választási programok számára való akadémikus dogmává s maguk a szocializmusok pártok lépésről-lépésre jobban beilleszkedtek az állami élet meglévő kereteibe. A német szellem legerősebb vára, a német tudomány, mely csak nemrég a gyakorlati élettől való gőgös elzárkózásban kereste ideáljait, belekapcsolódott hatalmas gyökerekkel a tár-

sadalom életébe s hatalmas municzió-raktára lett a nemzet minden ágú törekvéseinek. Az egész német élet a szervezethez, az egy célra törekvés csodálatos példáját adta, a német nemzet olyan lett, mint egyetlen szerves test, a melynek szervei a maguk sokféleségében is az egyetlen egésznek szolgálnak. S ennek az eredménynek elérésében mint vezér, mint küzdő, legtöbbször mint kezdeményező, vagy mint hathatós előmozdító is mindig ott volt a császár.

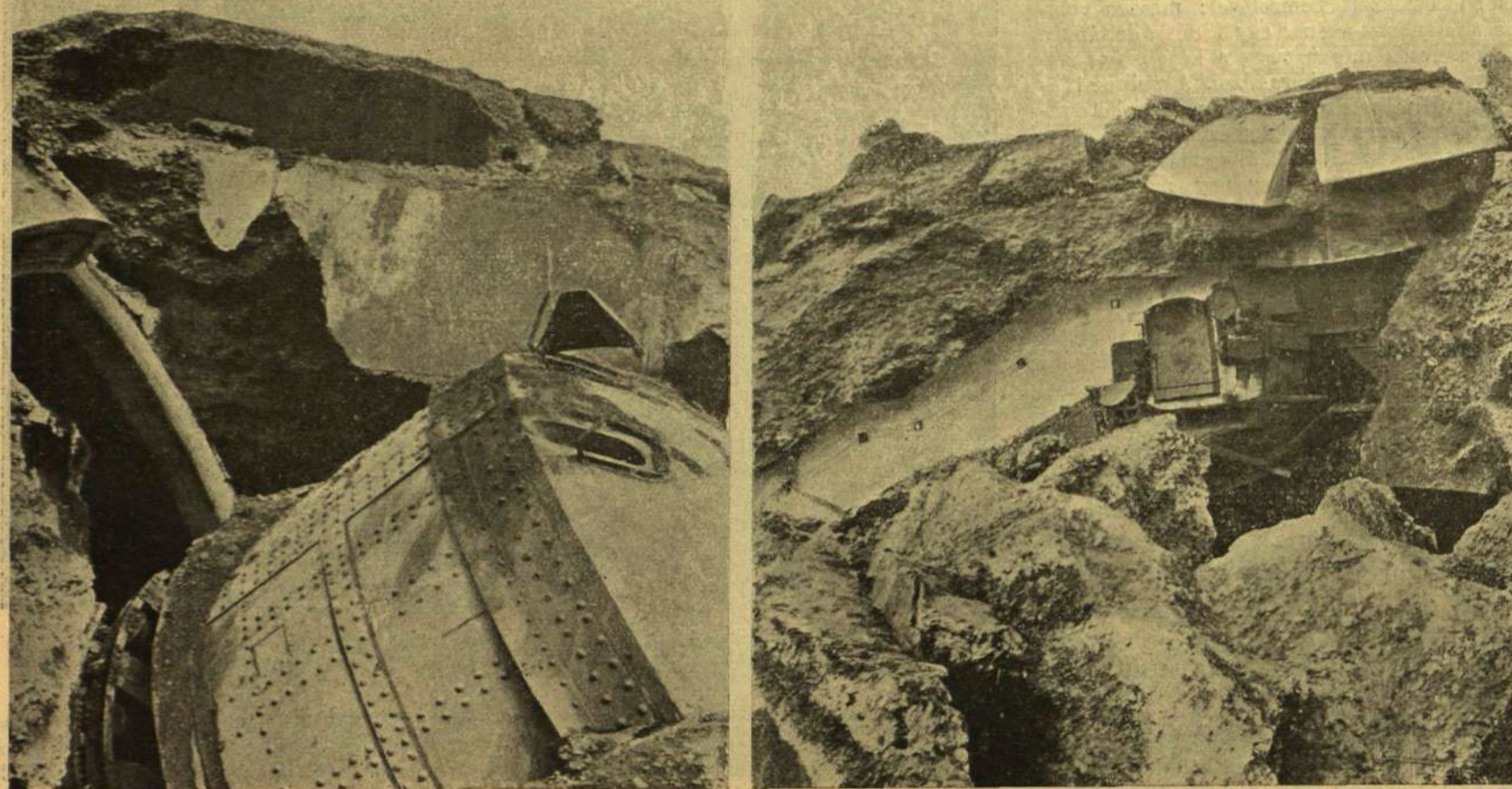
Egyéniségében is megvannak a genie tipikus jellemvonásai. Rendíthetetlen önbizalma, mellyel elfogadás és takargatás nélkül áll a legnagyobb nyilvánosság elé, mely valaha emberre világított. Fáradhatatlan cselekvő ösztöne, mely soha nem enged pihenni s a cselekvés ezerféle alkalmit tudja megragadni. Elvezete, melyet a nyilvános szereplésben, a saját személye exponálásában talál a mely még azokban is, a kik kigúnyolták érte, emberi szimpátiákat kelt iránta. Fogékonysága mellyel a legkülönbözőbb cselekvési körökbe bele tudja találni magát. Szónoki készsége, mely nem merő retorika, mint a hivatásszerű szónokoknál és sohasem menekül a modorság szinpadai fogásaiba, hanem mindig meg tudja találni a helyzeteknek megfelelő szavakat és tulajdonképen nem egyéb, mint szavakban kifejezett cselekvés. (Gondoljunk legutóbbi beszédére, mellyel a háborút a birodalmi gyűlésnek bejelentette s a mely a maga bismarcki veretű és mégis egészen egyénien hangzó szavaival a modern időknek formára is egyik lezsebb szónoki műve.) Együttérzése a tömegekkel, a mely viszont a tömegekre hatás csalhatatlan eszközévé válik. Elméssége, mellyel néha egész gondolatokat, vagy milliók gondolatait egyetlen formulába tudja foglalni... Nemcsak az eredmények rendkívüliek, az ember is az, a ki elérte őket.

S ezek az eredmények most érlelődnek a csaták mezéjén. Száz év óta most már harmadszor állnak német seregek Páris kapuinál. Először együtt jártak ott azokkal, a kik most esküdtek ellenségek. Ekkor megmentették a német nemzet politikai és kulturális existenciáját. Másodszor már egyedül álltak ott és a német nemzet egységét, hatalmának alapvetését hozták onnan haza. Most harmadszor az ősi örökség megmentéséért, de a német nemzet elsőségéért is küzdenek. A latin faj, mely elveszadatokon át az emberiség vezére volt, elvezette erre a vezérségre való jogát, mert kultúrája merő modorrá csökkent, belső erkölcsé felbomlott s szervei egyre-másra felmondják a szolgálatot. A szláv faj még nem érett meg a vezetésre s ki tudja, meg fog-e valaha érni; csak tömegei vannak, de szervezettelnek és szervezkedni nem tudók, államalkotó ereje béna, kultúrája zavaros és tökéletlen. Most a német veszi át az emberiség vezetését.

Schöpflin Aladár.

Frigyes Vilmos német trónörökös, a német hadsereg egyik győzelmes vezére és neje Czeccilia herceg-egnő, legkisebbik gyermekükkel.

A NÉMET 42 CENTIMÉTERES ÁGYÚK ROMBOLÁSA LÜTTICHBEN. (A német hadvezetőség által készített felvételek.)

A VÁRAK OSTROMA.

A várak építési rendszere az újabb korban lényegesen megváltozott, mert lépést kellett tartania a technika haladásával. A mint felálltak egy új védekezési módot, a melyen az addig ismert ostromlószerkezetek nem tudtak kifogni, rövidesen feltalálták azokat az új gépeket, a melyek ez esetben is eredményhez vezettek. S így aztán bebizonyosodott az a tétel, a melyet a seregvezetők évszázadok óta hirdettek: hogy nincs olyan vár, akárminő erős is legyen, a melyet be ne lehetne venni. A váraknak modernizálása tehát nem sok sikert ígér s a mellett igen sokba kerül. Azért az átalakítás mindig lassú. Ha egy várépítési rendszer elavult, az új ostromlógépekkel szemben, a várat nem lehet mindjárt tövig rontani és mást építeni a helyébe, mert az milliókba kerül. És sok időt is igényel az építkezés s addig sem akarnak teljesen védtelenül maradni. Foltozzák toldozzák tehát a régi erősséget egy ideig, azt gondolván, hogy a félig-meddig való védelem is többet ér, mint a semminő. Így történik azután, hogy igen sok erődítmény, a melyekről a nagy közönség nagyon nagy ellenálló képességet feltételezett: igen rövid idő alatt elesik.

A puskapor feltalálása előtt legbiztosabbnak azokat a várakat tartották, melyek magas meredek sziklafalakon épültek, s a melyeknek falait nehéz, vagy épen lehetetlen volt létrák segítségével megmászni és megostromolni. Az erős ostromágyúk azonban könnyen rombdöntötték a szabadon álló pusztá falakat, még pedig úgy, hogy az ostromlónak alig voltak nagyobb veszteségei. A kisebb erősségeket ekkor földadták.

Tapasztalván a nagy ostromágyúk romboló hatását a fedetlen falakkal szemben, egy új rendszerre tértek át s földel fedtek be mindent, a mit az ellenség ágyúgolyója érhetett. Kőből vagy téglából csak az erődítmények belső oldalát építették, valamint a sánczárkok falát az ellenség felé pedig mindent vastag földréteggel takartak be. Ebben a földhányásban az ágyúgolyó nem tehetett kárt, belefürdött, esetleg explodálhatott is, de nem tudott részt ütni, a melyen át az ellenség bevonulhatott volna. Ezzel egyidejűleg, olyan külső alakot adtak a rendszerint sík területen épített váraknak, a mely az ostromot rendkívül nehézzé tette. A külső falakon t. i. kiugró bástyákat építettek, melyeknek ötszögletű alakjuk volt s az előttük elterülő mezőre négyoldalra lehetett

ágyúból löni s a tőlük jobbra és balra álló bástyák felé ostromlókat is keresztűzbe lehetett venni. Ilyen várépítéseknek Vauban francia mérnök volt a leghíresebb mestere. Az ő alkotásait rohammal csaknem lehetetlenség volt bevenni. A várvédő ágyúi és katonái fedett állásokon voltak elhelyezve, a hol az ellenség alig tehetett bennök kárt, ők viszont ágyúból és puskából is keresztűzbe vehették az ostromlót.

Az ilyen erősséget vagy kiéhezhetetlenséget lehetett bevenni, vagy hónapokig tartó rendszeres ostrommal. Ez a rendszeres ostrom abból állott, hogy az ostromló, mely futó árkokat vont a vár körül, a hol az ő katonái is védve voltak a várbeliek tüze elől. Ezekből az árkokból harántosan előre menve egy belsőbb körsánczot ástak a vár körül, és onnan előre menve egy még belsőbbet úgy, hogy végül egészen a falak közepébe jutottak. Itt azután földalatti tárnákat építettek a falak alá, ott löporaknákat helyeztek el, azokat felrobbantották s így csináltak a vár falán réseket, a melyeken át berohantak az erősségekbe.

Napoleon, mint a harcászati egyéb terén, úgy a várharczban is egészen felforgatta az addig alkalmazott eljárásokat. Az ő idejében csak kisebb méretű várak léteztek, a melyekben legföljebb néhány ezer védő fért el. Ő ezeket a várakat békében hagyta s nem úgy tett, mint az ő előtte élő vezérek, a kik nem haladtak tovább, míg az utjukba eső minden várat meg nem ostromoltak s be nem vettek. A helyett, ő elhaladt a kisebb várak mellett, hagyta azokat bántatlanul, legföljebb egy az ő erejüknek megfelelő csapatot hagyott hátra, úgy ítélvén, hogy a várak maroknyi népe nem akadályozhatja meg az ő nagy tömegekre támaszkodó haditerveit még akkor sem, ha háta mögött hagyja azokat.

E tapasztalatokon okulva a várépítés egészen átalakult. A kis várak helyett terjedelmes nagyméretű erődítményeket kezdtek építeni. A legelső váracso, mely az egész rendszernek a centruma volt, több külső váracsal vették körül gyűrű alakban, a melyek attól néhány kilométernyi távolban állottak.

A belső váracso, és a külső váracso gyűrűje között levő nagy területen élfert egy egész hadsereg. Ezt már nem lehetett figyelmen kívül hagyni még egy napoleoni hadvezérnek sem, mert ha ilyen katonai erőt a háta mögött hagy, okvetlenül nagy veszélynek teszi ki magát. Azért ily erősség okvetlenül lekötötte az ellenség katonaságának egy részét. Ostromló

sereget kellett hagyni a falai alatt, csak azután lehetett tovább haladni az ellenség földjén. Így történt ez tíz esztendő előtt Port-Arthur-nál és legközelebb Drinápoly-nál. Mindkét város erősség falai között egész sereg volt elhelyezkedve, mindkettőt meg kellett ostromolni, még pedig rendszeres ostrommal, a mely hónapokat vett igénybe. De ismét bebizonyosodott, hogy túlnagy erővel szemben egy erősség sem tarthatja magát.

A legújabb időben ismét oly előhaladásokat tett a fegyvertechnika, a melyek nagyon nehézzé teszik a várvédők helyzetét. A tábori mozsarakból (Haubitz) oly lövéseket lehet tenni, hogy a löveg nagyhajlásu ívpályát ír le s a célpontot felülről lefelé esve éri el. Az ilyen löveg átüti a legerősebb téglaboltzatot is.

Ez által igen nehézzé lett a várban levő tüzérség feladata. Az ágyúk boltzott helyiségekben voltak eddig elhelyezve, a melyeknek falában löresek voltak hagyva az ellenség felé. A várak tüzérsége tehát biztos, fedett helyiségekből löhette az ostromló ellenséget. Az új mozsarak véget vetettek ennek az állapotnak s ha száma nézve túlsúlyban voltak a várbeliekkel szemben, le tudták szerelni azoknak ütegeit.

Mikor aztán pár év előtt cemenzből falakat kezdtek építeni (közönséges épületeknél a Rabitz-falakat) akkor ez ismét a várvédők javára billentette a mérleget. A várban levő fedett helyiségeket s elsősorban az ágyú-állásokat ugyanis vasbetonból állították elő s oly vastagságot adtak a boltzatoknak, hogy azokat az akkor alkalmazott legnagyobb lövegek, a 18 centiméteres gránátok se tudták keresztül törni.

Titokban megcsinálták tehát a németek az e célnak is megfelelő lövegeket. S ugyancsak alaposan. Nem kísérleteztek holmi félrendszabályokkal, hanem mindjárt 42 centiméter átmérővel bíró gránátokat, és azoknak megfelelő ágyúkat konstruáltak. Sőt úgy látszik megcsinálta ugyanazt — szintén titokban — a mi hadvezetésünk is.

Iszonyu lehet ily lövegnek az ereje és a hatása. Olyan, a minőről eddig képzeletünk sem volt. Az eddig ismert legnagyobb ágyúknak, a csak néhány év előtt előállított 31 centimétereseknek is 120 centiméter hosszú volt a lövege. Ezeké az ujaké akkora lehet mint egy jól kifejlett ember. S hogy minő ellenállhatatlan a hatásuk, eléggé bizonyítja Lütich és Namur.

EBÉDRE VÁRAKÓZÓK SORA.

EGY PÉNZ-SEGÉLY OSZTÓ IRODA ELŐTT.

EBÉDOSZTÁSRA GYŰLEKEZŐK A KÜLSŐ-VÁCI ÚTON.

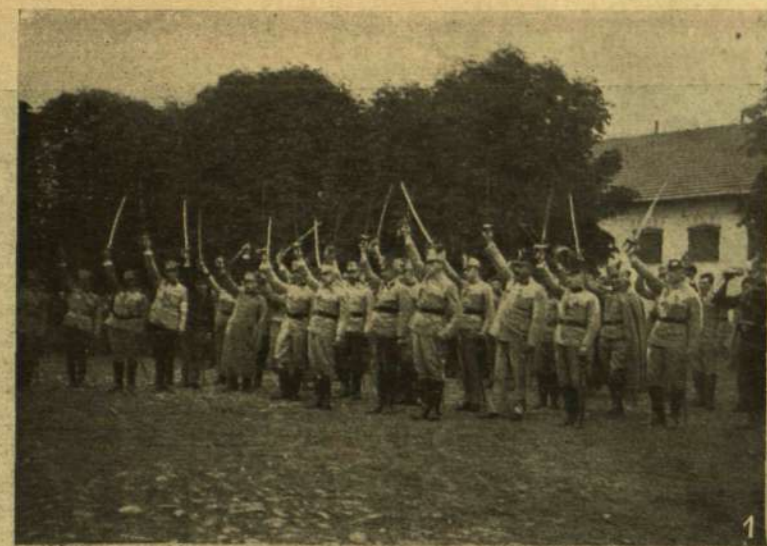

INGYEN ÉTKEZŐ KONYHÁJA.

EBÉD-OSZTÁS.

HÁBORUS JÓTÉKONY INTÉZMÉNYEK BUDAPESTEN.

1-2. A sajtó haditudósítói szálláshoz beosztott tisztek eskütétele augusztus 18-án. — 3. A mezőkövesdi vasúti állomáson. — 4. Magyarország és Galiczia határán. — 5. Roda-Roda, a katonatiszttól lett író, a «N. Fr. Presse» haditudósítója pisztolylovési gyakorlaton. — 6. A sajtószállás művészeti csoportja tanulmányi kiránduláson (térképvasás). — 7. Isteni tisztelet egy zsinagógában Ófelsege születése napján. — 8. Mezőkövesdiek a vasúti állomáson. — 9. Lovag Hoen ezredes ünnepi beszéde a tisztikarhoz és legénységhez az augusztus 18-iki eskütétel előtt.

FÉNYKÉPEK A HARCOZTÉRRŐL — Jely Gyula kiküldött tudósítók félvételei.

1. Jelenet a harczerű lövőgyakorlaton. — 2. A művészeti csoport hazatérése a tanulmányi kirándulásról. — 3-4. A sajtó tudósítók harczerű lövőgyakorlata. — 5. A sajtóhadiszálláshoz beosztott gyalogcsapatok harczerű lövőgyakorlata 1914 augusztus 21-én.

FÉNYKÉPEK A HARCOZTÉRRŐL — Jely Gyula kiküldött tudósítók félvételei.

JELFY GYULA.

Jelky Gyulát nem szükség a «Vasárnapi Ujság» olvasóinak hosszadalmas módon bemutatni. Esztendő óta egészen lapunknak szenteli munkásságát s ő csinálja a nálunk megjelenő képek fényképfelvételeinek nagy részét. Nemcsak fotografus ő, hanem élénk szemű újságíró, a ki éber figyelemmel kíséri az eseményeket, ott terem, a hol valami érdekes dolog történik, s fényképező gépével megörökíti a pillanatonként változó életet.

Mint fotografáló-géppel dolgozó újságíró, most lapunk megbízásából a csataterén van. A sajtószálláson a többi újságírókkal együtt a derék Hoehn vezérkari ezredes oldalán működik. A magyar fényképezők közül egyedül neki van engedélye reá, hogy felvételeket csináljon a harcstéren és azokat — persze a katonai cenzura közvetítésével — lapunkhoz beküldhesse.

Az ő munkája legalább is oly érdekes és fontos, mint a többi újságíróké. A mit ő megörökít az eseményekből, az föltétlenül élhető és megbízható, mert ő még csak nem is tévedhet, az ő gépe a valóságot tükrözi.

A sajtóhadiszállásról első kép gyanánt a saját arcképét kérték tőle, melyet olvasóinknak bemutatunk. A hadviselés érdeke remélhetőleg rövid idő alatt megfogja engedni, hogy a háború egyes jeleneteit is megörökítse. Valószínűleg «megörökítse», mert a késő unokák is láthatni fogják a képeken a mai háborút. Első eset ez, hogy a pillanat-felvételek felfedezése óta európai nagy háború folyik s így az ő képei lesznek az első magyar harci felvételek. Egyelőre néhány fólvételt kaptunk tőle a sajtó-

Jelky Gyula, a «Vasárnapi Ujság»-nak a sajtóhadiszállásról kiküldött fényképező munkatársa.

hadiszállásról, melyeket lapunk mai számában közlünk.

Sok szerencsén kiváltképpé a munkatársunknak ehhez a vállalkozásához s adja a jó Isten, hogy minél hamarabb keljen azt abbahagynia azon az okon, hogy nincs már ellenség, a kit le lehet fényképezni.

A PATRICZIUS.

Regény.

(Folytatás.)

Irta John Galsworthy. — Angolból Kendeffy Katinka.

Aztán, mintha önmagát sújtotta volna le, mikor ráütközött az arca kínosan megrándult.

Milton ránézett s végre tudatára ébredt annak, hogy ő is szenved. És Andrey érezte, hogy emberfeletti erővel parancsol magának, hogy újra a karjába ne vegye. Ezt látva, egy kis meleg lopózott vissza a szívébe s a szemébe egy parányi láng, melyet azonban elrejtett a férfi elől. Bár teljesen mozdulatlanul állott, valmiki megvezethetetlen erő sugárzott ki belőle, miként a mágnesből s Miltonnak vonaglott a keze, a karja s az arca.

Úgy tetszett, hogy ez a néma, nyomorúságos küzdelem ott a kicsi fehérre meszelt szobában, melyben terhes volt a levegő a székfü s égő fenyőfa illatával, soha-soha sem ér véget. Aztán megrögzött s szó nélkül elhagyta a szobát. Andrey hallotta a rácsos kertajtó csapódását. Elment.

XVI.

Lord Dennis halászott, — de igen tiszta idő volt s annak a sekély, sohasem csendes patak-nak lakója, a kis pisztráng nem kapta be elég mohón az apró csalétket, melyeket feléje dobott. Ő azonban fáradhatlanul hivatgatta őket halkán zizegő horogzsinórával, kipróbálva nedves tartózkodóhelyük minden zugát. Durva sportöltözetben, viharvert kalapja mellé tűzött legyekkel, végig lopózott a partmenti mogyoróbrokrok és tuskák között és egészen jól érezte magát. Mint a vadászkutya, mely valaha sok dicsőséget szerzett a rókahajtásban, elfogta a nyulat s mindennemű szárnyas vadat s most boldog ha visszazohozhat egy botot, melyet valaki könyörületből az ő mulattatására hajt el, úgy az, a ki valaha híres halász volt, felkavarta a tengert Skócia és Norvégia, Florida és Izland körül, most meglegszük azzal, hogy akkora pisztrángra lessen, mely nem nagyobb, mint egy sardínia. Megszámlálhatlan emlék varázsa szövődött át azokon az órákon, melyeket a mellett a kis barna patak mellett töltött. Csendesen, sietség nélkül halászott, mint egy jó katolikus, a ki egyik olvasó szemet a másik után morzsolja le csendes áhitattal, mintha önmagát halászná át komolyan, panasz nélkül a másvilágra. Minden egyes kifogott halacska új, ünnepélyes meglepődést okozott.

Bár nagyon szerette volna ma Barbarát magával vinni, csak egy pillantást vetett reá, úgy, hogy a leány nem láthatta s egyedül kelt útra. Lent a patak mellett némely helyen hűvös volt, máshol meleg, de szél nem fúj sehol. A fák összehajtották ágait a víz felett s a sok kő apró medencéket alkotott, melyekben nem hullámozt a víz s egy légy vetése nagy ravaszsgát igényelt. Ez a hosszú völgyzoros mérőföldeken keresztül vonult a hegvek között. Kedves tartózkodó helye volt a szarkáknak, de ember nem lakott ott, kivéve egy csirke-tenyésztő gazda özvegyét, a ki egy olyan házikóban lakott, melynek nádfedele csaknem a földig ért s a ki abból élt, hogy utbaigazítást adott a turistáknak olyanformán, hogy azok csakhamar visszatértek hozzá s teát vagy éjjeli szállást kértek.

Lord Dennis épen egy szép, hosszú dobással igyekezett elérni egy sötét pontját a fodros viznek, mikor recsegve-ropogva közeledett valaki a brokrok között. Kissé összeráncolta a homlokát és sajnálta a halai idegzetét; nem szerette volna őket megijeszteni. A betolakodó Milton volt. Átmelegedve, halotthalványan, kúszált hajjal tört elő a sűrűsögből. Arcát furcsa üldözött kifejezés torzította el. De abban a pillanatban, mikor dédnagybátyját meglátta, a rendes, megszokott mosolyra kényszerítette vonásait.

Lord Dennis nem volt az az ember, a ki meglássa azt, a mi nem neki volt szánva, azért csak ennyit mondott:

— Ah, Eustace! Így szállott volna, ha egy londoni club halljában találkozik unokaöccsével.

Milton sem kevéssé udvariasan mormogta:

— Remélem, nem rontottam el semmit!

Lord Dennis a fejét rázta, s horgát a partra téve szolt:

— Új le fiam s beszéljessünk. Te nem vagy halász, ugy-e?

Pillanatra sem vészette szem elől a Milton álarcza mögött rejtőző fájdalmat. A szeme jószágot fejezett ki s a lelkeben húsz éves fájdalom élt, egy asszonyért — ez már rég múlt történet volt, de ez tette őt egy öreg ember-nél olyan felüő módon megértővé a mások szenvedése iránt.

Milton nem engedelmességet várt volna ennek a felszólításnak, a az valaki mástól jön, de Lord Dennisben volt valami, a minnek senki sem tudott ellentálni. A hatalma abban a száraz, ironikus szeretetromlásban rejlett, a

mely meggyőzött mindenkit arról, hogy az udvariasság igen új és durva ruha ahhoz, hogy viselni lehessen.

A két férfi fagyókereken ült egymás mellett. Először madarakról beszéltek kis ideig, aztán elhallgattak s oly mélyen hallgattak, hogy az erdők láthatatlan lakói számba sem véve őket, hangosan érintkeztek egymással. Lord Dennis törte meg a csendet.

— Ez a hely mindig a Mark Twain írásaira emlékeztet; — nem tudom mi az oka, ha csak nem az, hogy öröközöl. Szeretem az öröközöl filozófusokat, szeretem Twaint és Meredithet. A megváltást csak bátorsággal lehet elérni, bár sohasem tudtam megemészteni az «erős férfit», a saját lelkének a kapitányát; Henley és Nietzsche s az a fajta, fonákul érint. Mi a véleményed Eustace?

— A szándékuk jó volt, — felelt Milton, de igen sokat allítottak.

Lord Dennis helyeslően bólintott.

— A saját lelkének a kormányosa! folytatta Milton keserűen; — szép frázis.

— Elég szép; mormogta az öreg úr.

Milton ránézett.

— És talál magára, Dennis bácsi.

— Nem fiam, felelt Lord Dennis szárazan; hála Istennek, az már messze van a hátam mögött!

A tekintete a kávészínű víz legesensébb pontjára esett, a hol egy nagy, legalább félfontos pisztráng emelkedett fel. Ismerte már azt a halat s a gondolatai a kalapja körül keringtek s minden légynek külön mérlegelték az érdemeit. Az ujjja is viszkedett, de nem mozdult meg s a kőrifának, mely alatt ülték, talán szimpátiából — remegtek a levelei.

— Látja azt a hejját? kérdezte Milton.

Kissé magasabban, mint a hegvek teteje, a csendes sötétkék ég alatt, közvetlenül felettük egy hejja lebegett csaknem mozdulatlanul a levegőben. Mozdulatlanáguk kíváncsisá tette a madarat s érdeklődve nézte, valjon ehetők e? Egyszer meglebbentette nagy szárnyainak a végét, — hogy megmutassa, ő is részese a levegő elő dicsőségének — a szabadság szimbóluma emberek és halak előtt.

Lord Dennis az unokaöccsére nézett. A fiú — mert mi egyéb a harminczéves ember a hetvenhat éveshez kepest? — nagyon nehezen, nagyon komolyan vette, bármi is legyen az: nagyon komolyan vette! Afféle volt, a ki addig futott, a mi ősszeesett. Afféle, a kinek nem lehetett segíteni, a ki maga kereste a bajt, a ki túrta, hogy felperzselleje őt valamely láng. S a vén ember lelkeben feltámadt a Prometheus képe, kinek saskeselyű marcangolta a szívét.

Ez volt a legkedvesebb tragédiája, melyet még most is olvasott, — részletekben görögül, régi szótárának segítségével fordulva, ha valamely szó értelme eltűnt az Erebusban.

Igen, Milton nagy magasságokra s nagy mélységekre született!

És az öreg úr csendesen szolt:

— Nem akarsz újra beszélni?

Milton fejét rázta s újra leszállott a csend.

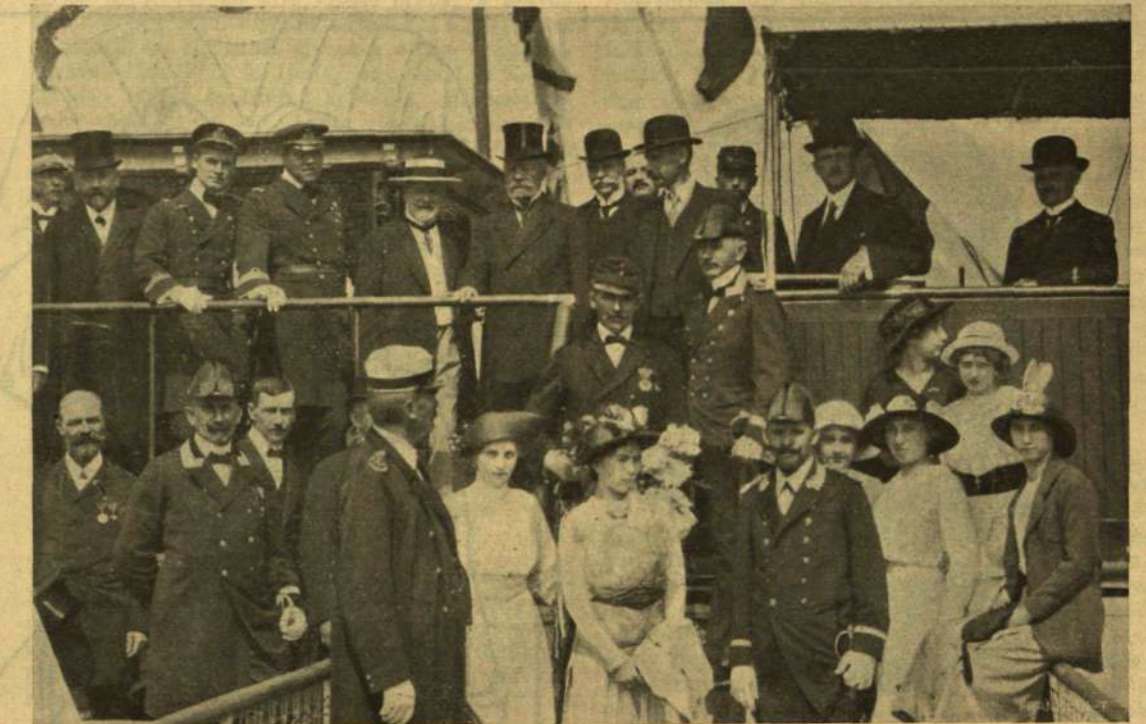
A hejja, látva, hogy azok lent megmozdultak, megrázta a szárnyát, mint az éjjeli lepke s elhagyta a levegőnek azt a darabját, helyette foltos meleg körül egy vörösbegy nézett el reájuk. A vizen újra megmozdult valami.

Lord Dennis halkán szolt:

— Ott egy hal már másodszer emelkedett fel. Azt hiszem bekapna egy «Wirtmann-féle kincset»! Levette a kalapjáról ezt a legújabb legyet, odakötötte a horgához s csendesen, hangtalanul bontani kezdte a zsinórt.

— Még megfogom a nagy tekerőt? — mormogta Lord Dennis. De Milton elszókött mellőle.

A Mrs. Noelről szóló újabb információk, melyeket Barbara már ismert s «Bucklandbury News» közvéleményét tett, a kastélyban még nem terjedtek szét, mielőtt Lord Dennis utra kelt. Azzal a kombinációval kapcsolatban, mely abból a hírből származott, hogy Milton megérkezett és reggeltől nélkül ment el itthonról, — a hír vegyes érzelmű fogadtatásra talált. Bertie, Harbinger és Shropton, egy rövid konklávéban elhatározták, hogy a választásra néve így mindenesetre jobb, mintha elvált asszony lett volna, de még mindig azon voltak, hogy nem szabad időt veszíteni, a leg-

KÓBOR IGNÁCZ, A DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG KORMÁNYOSÁNAK ÉRDEMRENDELLEL VALÓ KITÜNTETÉSE BELGRÁD ALATT TANUSÍTOTT HŐSÉSSÉGEÉRT.

— Úgy látszik, a fellegekben életem. Ön a legrégebb barátja. A legsürgösebb kérdés az, miként tegyük neki könnyebben elviselhetővé azt a nyomortól pletykát.

Még Courtier maga sem tudta volna a szót «nyomorult» nagyobb megvetéssel kimondani, még az ő hangja. sem lehetett volna csipősebb ostorh-gy.

— Oh! azt ne vegye számba. Hagyja, főjének meg a saját zsirukban. Ő nem fog vele törődni!

Miltonnak egy arczizma sem rándult meg, úgy hallgatta. — A barátai, — folytatta Courtier, a megvetés halvány árnyalatával — nagy izgalomban vannak. Ne engedje meg, hogy valamit tegyenek, tiltsa meg, hogy egy szót szóljanak. Bánjanak úgy az egészszel, a hogy megérdemli. Összeomlik önmagába.

De Milton mosolygott.

— Nem vagyok olyan bizonyos benne, hogy az lesz a következménye, a mit maga gondol, de azért követem a tanácsát.

— A mi pedig a jelölésé illeti, minden ember, a kiben csak egy szikraja él a tisztességnek, épen ezért fog önhöz csatlakozni.

— Lehetséges, — szolt Milton — de azért meg fogok bukni.

Aztán tudatára ébredtek annak, hogy az utolsó szavak felfedték a természetük s a meggyőződésük ellentétességét, s mereven néztek egymásra.

— Nem! — kiáltott Courtier — soha sem fogom elhinni, hogy az emberek ily gyalázatosak lehessenek!

— A míg meg nem győződött róla. — Bármint van, ha különböző utakon jutunk is el oda, de ebben megegyezünk.

Milton a kandalló párkányára könyökölt s eltakarta az arczát.

— Ön tudta az ő történetét. Nincs kivezető út? Nincs menekvés?

A Courtier arczán megjelent az a kifejezés, mely vonásait jellemezte, mikor valamely elveszett ügyéről beszelt. Úgy tetszett, mintha a szívében égő tűznek a füstje felesapott volna az agyába.

— Az az egyetlen út, — szolt nyugodtan — melyet én az ön helyében, választanék.

— És az?

— Intézze el önbatalmuan a kérdést.

Milton levette a kezét az arczáról, úgy tetszett, hogy a tekintete nagy-nagy távolságokat futott be, a míg Courtierhez ért.

— Igen, gondoltam, hogy ezt fogja mondani.

XVII.

Mikor aznap éjszaka minden elcsendesedett, Barbara nyitott hajjal, pongyolában, kisuhrant a szobájából a félhomályos folyosóra. Meztelen lábá prémel szeggett papucsba volt bujtatva, nesztelenül lopózott egyik ajtótól a

másikig. Egy magas, le nem függönyözött gót ablakon át szelid holdfény áradt a folyosóra. Ott, a hová a fény sugar esett, megállott s kopogott. Nem kapott feleletet, azért kissé kinyitotta az ajtót s beszolt:

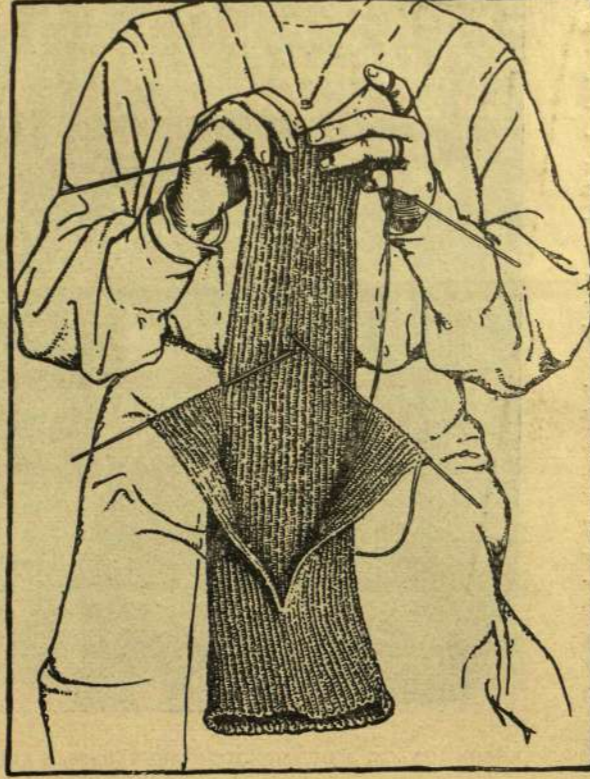
— Eusty, alszol?

Most sem kapott feleletet, de azért belépett. A függönyök össze voltak húzva, csak egy keskeny sávban tört magának utat a holdfény, s megvilágította az ágyat. Üres volt. Barbara bizonytalanul állott s hallgatgózott. Úgy tetszett, hogy a sötétségben szíve nem lüktetett, nem adott hangot, csak a hang lelkének a nesztelen suhanását, valami csodálatos vibrálást lehetett hallani, mintha lángok nyaldosnák hangtalanul a levegőt. Barbara a szívére szoritotta a kezét, úgy érezte, mintha keresztül akarna törni a vékony selyem pongyolán, oly örületesen dobogott. A szoba melyik sarkából jött az a néma remegés? Az ablakhoz lopózott s szét-húzva a függönyket, hátranézett a nagy árnyékokkal borított szobába. Ott, a legtovábbi oldalon, karjait szorosan a feje köré fonva, arczával a falnak fordulva, fekiadt a földön Milton. Barbara visszabocsátotta a függönnyt s visszafojtott lélekzettel állott a helyén. Soha sem érzett, különös szorongás volt a keblében; halálos sérelem, megtépelt büszkeség érzése. Ezt azonban pillanat alatt elseperték a részvét forró hullámai. Hirtelen elindult a sötétségben, de félelem fogta el s megállott. Milton egész este teljesen normális volt, kissé beszédesebb, kissé csipősebb, de semmi különös nem látszott rajta és most milyen állapotban van!

Barbarának nem sok tisztelet volt, de azt a keveset mindig legidősebb testvérenek tartotta fenn. Már gyermekkorában hatással volt reá a Milton tartózkodása s mindig büszke volt, hogy megcsókolhatta, mert ezt másnak soha sem engedte meg. Azok a gyöngédségek kétségtelenül győzelmi izüek voltak; az Eustace arca az ismeretlen, meghódíthatatlan terület volt az ajsai számára. Szerette őt, mint a hogy szeretjük, a ki a büszkeségünknek részese; valami anyai gyöngédséget is érzett iránta, mint a gyermek a baba iránt, mely nincs a legjobb barátságban a többi babával; és azokívül egy kis szokatlan félelmet is.

Merészellen rátörni erre a titkos fájdalomra? Ő maga el tudta volna viselni, ha valaki ilyen állapotban látja? Eustace nem hallotta őt — hátha észrevétlenül elérheti az ajtót! De egy deszka recsegést s hallotta, hogy Eustace megmozdul. Féltedobott minden félelmet s megszólalt:

— Én vagyok! Babs! — s térdre esett mellette. Ha nem lett volna olyan koromsötét-ség, soha sem tudta volna ezt megtenni. Igyekezett a fejét a karjára venni, de nem látott s a kísérletei eredménytelenek voltak. Csak a karját simogatta szakadatlanul s azon tűnődött, vajjon örökre gyűlölni fogja-e őt ezután; és

HÓSAPKÁK ÉS CSUKLÓVÉDŐK, A MILYENEKET A HÖLGYEK A HARCZTÉREN LEVŐ KATONÁINK SZÁMÁRA KÖTNEK.

áldotta a sötétséget, mely olyanná tette az egészet, mintha meg sem történt volna, de azért még élesebben vésődött a lelkébe. Egyszer csak érezte, hogy Eustace kisiklik a keze alól. Ekkor felállott s kilopódzott. A szoba sötétsége után a folyosó tele volt szürke ködös világossággal, mintha álom-pókok halóikkal kötődtek volna össze a falakat s a hálóknak megszámlálhatlan, alig látható apró fehér lepke küzdött volna szabadulásért. Apró, félnék hangcskák kísértettek körülötte. Hirtelen félelem fogta el, vágyat érzett meleg, fény és lágy színek után. Sietve menekült vissza a szobájába. De nem tudott aludni. Az a rettenetes, néma vibrálás ott a sötét szobában, mintha hangtalan lángok nyaldosnák a szelid levegőt; a Milton kezének az érintése, mely tüzes parázként perzselte az arcát, kezét, nyakát, az egész vérséget, sötét epizód, át meg át járta az egész valóját. A szerelem szeszélyes hatalma ezt a módot választotta arra, hogy megmutassa magát sóvár erőszakosságában. Először látta a szemvédelly piros virágát s a hátán apró forró kegyetlen hullámok futottak végig. A hűvös takarók között a leány tágra nyílt szemmel nézte a mennyezetet. Arra az asszonyra gondolt, a kit valaki úgy szeretett s azon tűnődött, vajjon ő is álmatlanul fekszik a szőnyeg nélküli padlón, a hideg falnál igyekszik-e lehűtteni égő ajkait, homlokát.

Órák múlva aludt el s ekkor azt álmodta, hogy egy réten kell átutúnia, melyen lánzszerű virágok nyíltak — s mögötte futott ő maga.

Reggel nem mert lemenni. Találkozhatott-e Miltonnal, most, hogy ismerte a benne élő szűkeket s Milton tudta, hogy ő tudja. A szobájába vitte a reggelit. Mielőtt elvégezte volna, Milton lépett be hozzá. A rendesnél még nyugodtabbnak, gúnyosnak látszott és csak ennyit mondott:

— Mikor ma kilovagolsz, elvihetnéd ezt a levelet az öreg Hadeynek Wippincotba.

Abból, hogy bejött a szobájába tudta, hogy most mindent megmond, a mit valaha erről a sötét eseményről mondani akart. S teljesen megértve egy tartózkodást, melyről ő maga is látta, hogy az egyetlen, a mi hidat emel a történet föl, Barbara halásan nézett rá s azt mondta csak: «All right.»

Azután Milton két-háromszor körülnézett és elment.

A leány nyugtalanul maradt vissza. Lehullott róla az a köpenyeg, melynek neve «természetes», különös kíváncsi hangulat uralta, kész volt arra, hogy megnézzé az élet fehér-fekete szarka szárnyait, hogy hallja gyors lebbenésüket. Azon a reggelen minden beszéd izgatott. Bosszantotta, hogy mindenki ugyanazt mondja, mindenki ragaszkodik a tegnapi és a holnap eseményeihez s a világot olyannak

veszi, a milyennek látszik. Egyedül lovagolt, visszautasított minden kíséretet. Szeretett volna olyan dolgokról hallani, melyek nincsenek, de lehetnének, szeretett volna benézni a függöny mögé s szeretne volna látni az események lelkét, a mint börtönükből kiszabadultak. Mindez nagyon szokatlan volt Barbarának, a kinek annyira tökéletes volt a teste, oly szabályosan és egészségesen keringett benne a gazdag, bőséges vér, hogy nem gyötörték megoldhatatlan kérdések, a manák élt s örült mindennek, a mit a ma adott. Ő maga is tudta, hogy ez az állapota szokatlan. A lovaglásból visszatérve, nem vett részt a lunchon, egyenesen kiment a rétre. Két óra táján azonban nagyon éhes lett, betért egy tanyára s egy pohár tejet kért, ott a konyhában egy padon, mely a nagy kemence fülkéjéig nyúlt, három fiatal bérés ült. Turót és kenyert majszoltak s olyanok voltak pelyhező állukkal, kissé nyitott szájukkal, mint a fészek szélén egy sorban ülő csóka-fiókák. A fejük fölött egy felvont kakasú fegyver függött s a füstben két sonka puhult. Egy hagyomány vágó fekete haju leány mellett öreg juhász kutya fektűt, orrát a lábára hajította, apró kék szemében, mintha a közelgő halhatatlanság szikrája égett volna. Valamennyien Barbarát bámulták. S a bérés-fiúk egyikének az arcán az a kifejezés ragyogott, mely azt jellemzi, a ki minden egyebet elfelejt abban a perczen, a mikor szépet lát s a fiu mosolygott színtelenül, csupa gyönyörűséggel.

Barbara megitta a tejet s tovább baragolt, a míg egy meredek sziklás hegyestűcsra érve, leült egy napsütötte meleg köre. A napfény élesen esett a hajára, mintha gyors, láthatatlan kéz simogatná az egész alakját, különösen az arcát és nyakát. Alig észrevehető, lágy szellő suhant le a sziklás tetőről a fiatal páfrány közé, aztán visszalopózott hozzá s magával hozta az üde zöld illatot.

Meleg és békés volt körülötte minden, csak a távoli tuskébokron ülő kakuk — melyet mintha a tűnődés mestere helyezett volna el oda — zavarta a szive egyensúlyát. De a nap minden bábajós szépsége s érdekessége sem tudta megnyugtanni a leányt. Valójában nem tudta volna megmondani mi baja. Elégedetlenséget érzett, úgy tetszett, mintha nem volna benne egyéb, mint valami fájt türelmetlenség, hogy mi iránt, maga sem tudta volna megmondani. Az a nagyon rossz érzése volt, mintha valami további mellőle, a mit nem tud visszatartani. Csodálatosan új érzések voltak ezek, mert nem volt leány a földön, a kiben kevesebb hajlandóság lett volna az álmódosásra és siránkozásra. És ez alatt állandóan megvetést érzett az egész szentimentális hangulat iránt s bosszúságában megszeszorította az ajkát s felhúzta a szemöldökeit. Bizalmatlanságot érzett s gúnyolódott ezzel a han-

gulattal, mely oly homlokegyenest ellenkezett azzal a fetisszel, melyet «Erzéstelenség»-nek neveztek s melynek az önkénytelen imádására nevelték kicsi gyermekkorá óta. Hitenek első és főtétele volt, hogy hangulatot, ostoba érzélgést sem magában, sem másban nem tűrjön. Azért Barbarának rettenetes megaláztatás volt az az állapot és mégsem tudott megszabadulni tőle. Hirtelen vakmerő nemtoródóssággal odaadta magát teljesen a hangulatnak. Kibontotta a blouset a nyakánál s kitárta a karjait, mintha magához akarná csalni a szelet, mintha megakarna ölelni az egész világot. Aztán sóhajtott, felállt s tovább ment. «Anonymára» gondolt, minden oldalról megvilágította a helyzetét. Az az eszme, hogy valaki, a ki oly szép és fiatal, az élete virágán élő halottá legyen téve, türelmetlen megbotránkozást keltett fel benne. Csak próbálnak meg ő vele! Majd meglátnák! Mert Barbara minden mesterkelt «erzéstelenség» mellett kétségbeesett, ha szenvedést látott. Természetellenesnek tartotta, soha sem kísértette el az anyját abba a kórházba, melynek patronesse volt, vagy az általa fenntartott nyomorék gyermekek nyári menhelyére, sohasem működött közre valamely szerencsétleneknek tartott hangversenyen a nélkül, hogy a legrettenetesebb rabjává ne legyen. Mintha a torkát szorongatták volna! Egyszer megkérték, hogy a nehéz munkát végzőknek énekeljen. Az előtte ülő halvány, enervált arcok láttára az első versszak végén úgy megzavarodott, hogy elfelejtette a szöveget, el a dalt s az egészet egy mosollyal fejezte be. De ez a mosoly annak a hallgatóságnak talán többet ért, mintha végig énekelte volna valamennyi versszakot. Sohasem távozott a nyomor látásától a nélkül, hogy heves tiltakozást, valóságos düht ne érzett volna s csak azért ment mégis, mert halványan sejtette, hogy az efielét az ő társadalmi osztályához tartozóktól megkivánták.

De nem ez az érzés volt az oka, sem pedig a kíváncsiság, hogy megállott a Mrs. Noel lakása előtt. Egészen egyszerűen az a vágy, hogy megszorítsa a kezét.

«Anonyma» úgy viselte a fájdalomát mint azok az asszonyok, a kik semmiben sem tολakodnak. Egészen úgy tett, mintha semmi sem történt volna. Csak halványabb volt kissé, mint rendesen s az ajka erősen összeszorította.

Egyikőjük sem szólt. Némán állottak egymással szemben s tekintetük nem egymás arcára, hanem a mellére volt szegezve. Végre Barbara ösztönserősen kinyújtotta a karját s megcsókolta az asszonyt.

Aztán, mint két gyermek, a kik először megcsókolják egymást, aztán igyekeznek megismerkedni, távol állottak egymástól, hallgattak s arcukon halvány mosoly ült. Igazi édes megértéssel adta az egyik, fogadta és viszo-

nozta a másik, azt a csókot, mely az egész női nem állásfoglalását jelentette a világgal szemben, de most, hogy elmúlt, mindketten zavartak s félszögek voltak. Elcsattant volna-e az a csók, ha a sors jót ígér? Nem a nyomorúság és szerencsétlenség bizonyítéka volt-e? Úgy tetszett, mintha a Mrs. Noel mosolya ezt mondaná s a Barbaráé szomorúan hagyta helyben...

Érezték, hogy csak a logközönségesebb dolgokról tudnak beszélni, azért sorra vettek virágot, zenét, időt s a méhek lábának a furesza szerkezetét. De Barbara bár látszólag nem törődött az egész idő alatt. Látta és figyelte a mosolygó szemével azt a sok apró mozdulatot, melyekből egyik nő tudja, mi történik a másikban. Látta, hogy egy kis remegés mint szorítja össze a száj sarkát, mint tágul ki hirtelen s lesz éjsötétté a szempár, milyen kétségbeesetten hullámszik a pókháló vékonyságú blouze. És a múlt éjszakai esemény által kiéhezett képzeletében látta, mint adja oda magát ez az asszony gondolatban a szerelem emlékének. Erre a látványra azt a türelmetlenséget érezte, melyel a győző a legyőzött iránt viseltetik és talán — egy kis féltékenységgel is vegyült beleje.

(Folytatása következik.)

HÓSAPKÁK A KATONÁKNAK.

Hósapka készülhet szürke vagy esetleg fehér pamutból. Mintázása 2 sima, 2 fordított. 144 szemmel kezdjük, köröskörül 4 tüvel, mint a harisnyát kötéjük, 15 centiméter magasságig: azután nyitva, minden fogyasztás nélkül (körül most nem kötéjük, hanem oda-vissza, hogy nyílt kapjunk) felkötjük 22 centiméterre nyílással. Ekkor a nyílás 2 oldalán lévő tüvet, egyenként 36-36 szemmel, állni hagyjuk. A középső 2 tüvet 72 szemmel (2-szer 36 szem) felkötjük 20 centiméter magasságban. Most befejezzük s ebből varrva vagy kötve formájuk a fejétőt és a homlokot.

A csuklóvédőt öt kötötüvel kötik, berlini pamutból. A kötött vastagabb a rendes minőségénél. 68 szemmel kezdődik, minden türe jön tehát 17 szem. Mikor a négy tűn el van osztva a 17-17 szem, akkor egy szemmel összekötvé, kezdődik a minta.

és pedig, két szem sima, utána két szem fordított és így tovább és ha a tüv végére érünk, a milyen szemmel végződik, olyannal kezdődik a másik tüv, tudniillik, ha egy sima marad a végén, akkor egy simával kezdődik, ha pedig egy fordított marad a végén, akkor fordítottal kezdődik. Minden második tüvén párosan végződik, vagy két simával, vagy két fordítottal. Hossza 20 centiméter és mikor a 20 centiméter hosszát elérte, akkor befejeződik, még pedig úgy, hogy egyenként át lesznek húzva a szemek, míg utoljára csak egy marad, akkor azt áthúzzuk és varrótüvel elvarrjuk. Egy motringból két pár telik ki. Csak arra kell vigyázni, hogy a simára mindig sima, a fordítottokra mindig fordított essék, mert ez az a tulajdonképeni patentkötés, a mi által a csuklóvédő a kézen tetszés szerint nyúl. — A kész munkák átadhatók Kultuszminisztérium (Báthory-utca 12), Képzőművészeti Főiskola (Andrássy-út 71), Iparművészeti iskola (IX. kerület, Kinizsi-utca 31).

A HÁBORÚ NAPJAI.

Augusztus 27. Ausztria-Magyarország hadat izen Belgiumnak. Ferencz József király II. Vilmos német császárnak a Mária Terézia-rend nagykeresztjét, Moltke tábornok, német vezérkari főnöknek pedig ugyane legmagasabb katonai érdemrend parancsnoki keresztjét adományozza.

Augusztus 28. Augusztus 26-ika óta óriási csata folyik hadseregünk és az oroszok között a Visztula és a Dnyeszter közötti területen. Balszárnyunk, mely a kraszni csatát vívta, győzelmesen halad előre. Az orosz középhad a Visztula és Bug közti terepen, Ravaruszka és Zlucsov között, másfelől Tarnopolon át benyomult Galicziába, a mi derék-hadunk erőteljes ellenállása közben. Derék-hadunk balszárnya Ravaruszka és Zsolkiev között nagy sikerrel hatol előre. A csata, a melyhez hasonló embertömegek még sohasem állottak szemben egymással a világtörténelemben, az egész háború sorsára döntő lesz. A németek győzelmesen nyomulnak előre a nyugati Vogezeikig. Maubeugenél megverik az angol csapatokat, a Maas-folyó, Sambre és Namur között. Namur összes erőjei elesnek, Maubeuge ostroma megkezdődik. Longwy is elesik. Az Antwerpen elzászára kiküldött haderő megveri a belgák négy hadosztályát.

Augusztus 29. A nagy csata folyik tovább, négyszáz kilométer hosszúságú területen. Kraszniánál győztes balszárnyunk állandó harcok közt nyomul előre Lublin felé s elfoglalja a Duza-Niedzevica közti megerősített magaslatokat. Középhadunk balszárnya szintén nyomul előre a Visztulától keletre; jobb szárnya, mely a romániai határig terjed, erős védelmi állásban küzd az oroszok balszárnyával. Nyilvánosságra kerül a kraszni hadsereg győztes vezérének neve: Dankl Viktor lovassági tábornok. Egy másik hadseregünk, mely a kraszni hadsérnyat a középhaddal összeköti, a Wierp és Bug-folyók közt, Zamosec fölött orosz földön halad előre; egy orosz divíziót megver. A németek Hildenburg tábornok vezetése alatt megvernek egy a Narew folyó irányából előnyomuló orosz hadsereget, Gilgenburg—Ortelsburg környékén. Ez az orosz hadsereg öt hadtestből és három lovas hadosztályból áll. A németek Löwen belgiumi várost, melynek polgársága utcai harcokban támadta meg a német katonákat, földig lerombolják.

Augusztus 30. A galicziai nagy csata még eldöntetlenül folyik tovább. A Bug és a Wierp közt előnyomuló seregünk megtámadja a Cholm vidékéről szembenyomuló erős orosz hadsereget; ma-kacs, részünkre diadalmas harcok kezdődnek Zamosenál, valamint Tomaszovtól északra és keletre. A németek Ortelsburg körüli rész csatája mind nagyobb arányúnak mutatkozik, több mint 90,000 orosz esett német fogságba. A németek az oroszokat három oldalról fogták körül és visszavetették a Mazuri-mocsarak vidékére. A német csapatok elővéje már csak 120 kilométerre van Párisától; Lilleből kivonult a francia katonaság.

Augusztus 31. A németek győzelme Gilgenburg és Ortelsburg tájékon sokkal nagyobb arányúnak bizonyul, mint a hogy kezdetben hitték. Hetven ezer orosz került német fogságba, köztük mintegy 300 tiszt, s az oroszok egész távzérési anyagát megsemmisítették. A németek tovább üldözik az oroszokat, kik közül igen sokan a mocsarakban pusztulnak el. II. Vilmos császár táviratilag fejezi ki köszönetét a győztes sereg vezérének, Hildenburg tábornoknak. — A mi nagy csatánk az északi harc-téren halad előre a döntés felé a Lublin—Kraszno-szlav—Grubieszov vonalon délre. A francia harc-teret Kluck tábornok hadserege Comblesnél visszaveri gyenge francia haderők oldalátmadását, Bilow tábornok St. Quantinnál teljesen megveri a számára nagyobb francia hadsereget, miután előbb előnyomulása közben elfogott egy angol gyalogos zászlóalját. Hansen tábornok hadserege Bethel közelében Aisne felé sörzítja vissza az ellenséget. A württembergi herceg hadserege Aisne felé nyo-

MARGIT-CRÈME

A frangiu hölgyek kedvenc szépitő szere, az egész világon el van terjedve. P. raltan hatása szerencsés összejáratásban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crème-t utánozók és hamisítók, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfoglalni, mert csak ilyen készítményre vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Crème ártalmatlan, Margit-szappan színtelen vegyülete készítmény, amely a poudert 70 fillér külföldön nagy feltűnést keltett. Ara 1 K. 1 K 2 f.

Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon.
Kapható minden gyógyszertárban, illatszér-és drogu-üzletben

Saját érdekében

tegyen egy kísérletet az új szab. amerikai impregnált

FÉMSTÍTÓ KENDŐVEL.

Élőnyei: Bárminő fém tárgy gyors és egyszerű keze-lésben hónapokig tartó tükörfényt nyer. Minden eddigi tüzesszélves folyékony fémstítót fölülmul. Sohasem szárad ki, nem kopát, nem horzsol, olcsó és gazdaságos. — 25 fill. 50 fill. és 1 kor. Mindenütt kapható. — Kereskedőjénél kérjen ingyen mintát.

FŐRÁKTÁR: FORSTNER JOSEF GYÁRSZÁL BUDA PEST, IV. KER., REÁLTANODA-UTCA 4. SZ.

Lohr Mária

(KRONFUSZ)

A főváros első és legérgebb csipke-tisztító, vegyíztető és kalimafestő gyárl intézete.

Gyár és főüzlet VII., Baross-u. 85. Telefon: József 2—37.

Érték: II. ker., Fő-utca 27. sz. IV. ker., Ekv-út 6. sz. IV., Keop-tanulási-utca 14. V., Harmadcsa-utca 4. sz. VI., Teréz-körút 39. VI., Andrássy-út 16. sz. VIII. ker., József-körút 2.

ZONGORÁK. HECKENAST GUSZTÁV ZONGORATERMEI BUDAPEST-GIZELLATER-2 ALAPITVA 1865-TELEFON 1-69

„Altwater” Gessler Budapest.

CZIMBALOM

Legújabb szab. acélzserke-zettel részlete is. Csohadarcs, tisztító, csiszoló, csiszoló-ban, gramofon gép 25 K s felebb. — Hozz.: Fedák Sári, Király, Róma, Berencz, Bond, Garasz-ól legészobb lemezek 2 korona 50 fillér.

Hegedők világghírű meste-rek hű utánzatul uvolák, Türogozó, estérák, harmonikák, stb. — Hárók. MOGYOROSSY GYULA kir. szab. hangszerár.

Javítási műtveim stb. Számos kitűnő tés a jó munkáért. — Árjegyzék ingyen. Bpest, VII., Bakközy-út 71.

OLCSÓ a főzés, ha szén és fa helyett

„PRIMUS” petróleum-gázfűzővel

főz. Egyszerű és veszélytelen, nem kormoz és nem füstöl. Rendkívül kevés petróleum fogyasztás mellett óriási hőt fejt ki, ennél fogva a LEGOLCSÓBB FŐZÉS!!

Kapható: Ringeisen-Testvéreknél Budapest, V. Hold-u. 21.

mul és közben beveszi a Les Ayvelles erődöt. A német trónörökös nyomul a Maas felé, Montmédy erőd parancsnokát egy visszavert kitérés alkalmával elfogja s az erődöt elfoglalja. A bajor trónörökös és Heeringen tábornok a francia Lotharingiában folytatja harczeit.

Szeptember 1. A mi nagy esatánkról nincs újabb hír, a hivatalos jelentések a helyzetet kedvezőnek mondják. Belgiumból érkezett hírek szerint a belga királyné gyermekeivel Antwerpenből Londonba menekül.

Szeptember 2. Az északi harctéren Zamose-Tiszove vidékén vívott elkeseredett harc, mely egy hét óta folyt, Auffenberg volt hadügyminiszter seregének teljes győzelmével végződött. Számos ellenes csapat és 160-nál több ágyú kerül birtokunkba. Dank tábornok hadserege, mely Lublint támadja, szakadatlan sikereket ért el. Kelet-Galiciában Lemberg még birtokunkban van, de a helyzet ott az erős túlsúlyban levő ellenséggel szemben igen nehéz. — A franciaországi harctéren a francziák központi hadseregét, körülbelül tíz hadtestet, Reims és Verdun közt a németek visszaverték. A francziák Verdunból való kitérését visszautasítják s az ellenség üldözését folytatják.

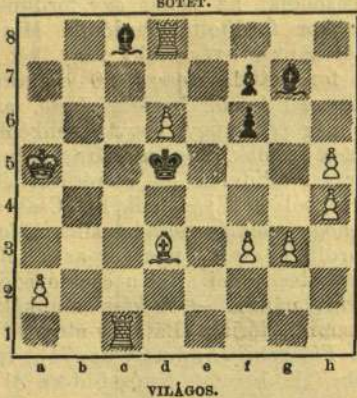
HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: ABELSBERG ALajos nyug. székfővárosi tisztviselő 82 éves korában. — PETTERA HUBERT, a gödöllői vadászihatal főnöke 82 éves korában, Gödöllőn. — Gouth-falvi GOUTH ÁGOSTON nyug. hercegeprimási uradalmi jószágfelügyelő 80 éves korában. — Dávidházi MEDVIG MIHÁLY nyug. itélőtáblai tanácselnök 72 éves korában, Nagyváradon. — TONOFFER BÉLA, a VIII. kerületi főreáliskola nyug. tanára rövid szenvedés után 63 éves korában, Péczelen. — Ifjú BRÁZAY KÁLMÁN, Brázay Kálmán nagybirtokos, volt országgyűlési képviselő fia, egyik bécsűj helyi szanatóriumában. — SZATMÁRI ÉNEKES Géza dr. ügyvéd 33 éves korában, Alsójárán.

Özv. BODÓKY LAJOSNÉ, néhai Bodóky Lajos miniszteri tanácsosnak özvegye 76 éves korában, Budapesten. — Özv. HORVÁTH JÓZSEFNÉ, szül. Pénzes Teréz 75 éves korában, Tótmgyeren. — Özv. csikapolczi LAZÁR DÉNESNÉ, szül. pfannbergi és graefendorfi Wildburg Riza báróné 71 éves korában. — KECSKÉS GABRIELLA tisztviselőné, 31 éves korában, Budapesten. — Csáfordi POTTONDY EMILIA Szombathelyen.

SAKKJÁTÉK.

2917. számú feladvány Möller J.-től Xopenhága.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

A 2911. számú feladvány megfejtése Jespersen J.-től.

- Világos. Sötét. Világos. a. Sötét. 1. Va2-b3 ... Fg8xe6 1. ... Kd5xe4 2. Fd7-c6 f stb. 2. Vb3-f3 f stb. ... Bb8xb7 1. ... Hh7-f6 2. Vb3xb4 f stb. 2. He4xf6 f stb.

Helyesen fejtették meg: A 'Budapesti Sakk-kör'. (Budapest). — Németh Péter (Csongor). — Hoffbauer Antal (Lápótvör). — Kintzy Róbert (Fakert). — Székely Jenő (Győr).

EGYVELEG.

* Harcz a füst ellen. Az ipar egyik átká, a melytől az emberiség eddig szabadulni nem tudott: a füst, a vele járó büzzel együtt. Az általános panasz sokféle füstmentesítő készüléket hozott létre, de ezeknek praktikus eredménye csekély. Annál örvendetesebb hír érkezik Berlinből: az ottani állami anyagvizsgáló állomás rendkívül sikerült kísérleteket folytatott egy szerrel, a mely legalább a folyékony tüzelő anyagok füstjét megszünteti. Ez a szer az acetón, a melyet csak a tüzelő olaj közé kell keverni. A kísérletekhez nehéz olajat használtak, a melyet egyik gép nyersen, a másik gép acetonnal keverve fogyasztott. Az eredmény az volt, hogy az acetonnal kezelt olaj minden füst és szag nélkül égett el, míg a tiszta olaj füstje

kiállhatatlan volt úgy a szemnek, mint az orrnak. A próbák azt bizonyítják, hogy teljesen kárba vesztett fáradság volt eddig mechanikai uton gátolni meg a füst terjedését, mert úgy látszik, a kémiai mód sokkal célravezetőbb.

A világháború a magyar kereskedelemre és iparra nézve részint jó hatással is van. A nagyüzemeknek ezáltal inkább van alkalmuk a magyar iparral megismerkedni, mely bátran felveheti a versenyt a külfölddel. Hogy csak egy példát említsünk a sok közül, megemlékezünk a gróf Esterházy Ferencz-féle pezsgőről, mely minden francia, vagy egyéb külföldi gyártmányt felülmúl úgy jóságra, mint minőségére nézve; de még elnevezésben sem utánozza (ugy mint a többi magyar gyár) a külföldi pezsgőket, mert legeljedettebb fajta: Lakodalmas, Aldomás és Billkom elnevezéssel látta el.

Szerkesztői üzenetek.

Báránnyelű. A novella meglehetősen egyenetlen, van néhány jobb része, fordulata, de egészen véve nem kész írói munka. Különbösen is mostanában, a míg valamennyitünk érdeklődését teljesen a háború foglalja le, novellákat, verseket nem igen közlünk.

A nagy harcz előtt. Gyöngye erővel fogja meg a nagy feledatot. Általában nem mondhatjuk, hogy a háború valami szerencsésen ihlette volna meg költőinket.

Élet a halálban. Inkább a modern líra konvencziói, mint eredeti lelemény.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' folyó évi 33 ik számában megjelent képtalány megfejtése: A sziv jóságá gyakran leküzdhetetlen ellenségeket képes legyőzni.

Felolós szerkesztő: HOITSY PÁL. Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármege-u. 11. Lapkiadó tulajdonos: Franklin-Társulat Egyletem-utca 4.

A KULTURA ÉS TUDOMÁNY

legújabb kötetei a modern gondolkodás legkiválóbb termékei.

RODIN BESZÉLGETÉSEI A MŰVÉSZETRŐL. Összegejtötte Paul Gsell, fordította Farkas Zoltán. Ára kötve 1 K 20 f.

BERGSON FILOZÓFIÁJA. Irta René Gillouin, fordította Farkas Zoltán. Ára kötve 1 K 20 f.

LE BON A TÖMEGEK LÉLEKTANA. Fordította Balla Antal. Ára kötve 2 K.

STRACHEY A FRANCIA IRODALOM FŐIRÁNYAI. Fordította Schöpplin Aladár. Ára kötve 1 K 60 f.

ARRHENIUS A VILÁGEGYETEM ÉLETE. Fordította Polgár Gyula. Ára kötve 2 K.

Minden kötet külön is kapható. A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

MOLNÁR FERENC NÉGY KÖNYVE

2 korona 10 fillér.

- Gyerekek ... 30 fillér (Rajzok.) Pesti erkölcsök ... 60 (Humoros rajzok.) Ma, tegnap, tegnapelőtt 60 (Vasárnapi krónikák.) Báró Márczius és egyéb elbeszélések ... 60

Mindenhol kapható! Megjelentek a Magyar Könyvtárban.

FILOZÓFIAI IRÓK TÁRA

A M. Tud. Akadémia támogatásával szerkesztik ALEXANDER BERNÁT és BÁNÓCZI JÓZSEF.

XXVII. kötet. GIORDANO BRUNO PÁRBESZÉDEI

az okról, elvről és egyről és a végtelenről, a világegyetemről és a világokról.

Olaszból fordította s bevezető tanulmánnyal és magyarázó jegyzetekkel ellátta SZEMERE SAMU dr.

Ára 6 korona 80 fillér.

Megrendelhető: LAMPÉL R. KÖNYVKERESKEDÉSE (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 21. és minden könyvkereskedésben.

Bortermelőknél, borkereskedőknél, vendéglősöknek, korcsmárosoknak nélkülözhetetlen!

A BORTÖRVÉNY

(1908: XLVII. törvénycikk) ÉS A REÁVONATKOZÓ JOGANYAG

Függelék: Az osztrák bortörvény és a m. kir. állami közpinczék szervezete. (Betürendes tárgymutatóval.)

Összeállította Dr. HAMPEL ANTAL.

Ára kötve 3 korona.

A bort hamisítani nem szabad, mikénti kezelését is a törvény írja elő. Szükséges tehát mindenkinek, a ki borral foglalkozik, hogy ismerje ezt a törvényt, mely a borhamisításnak és hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szól, meghatározza a bor fogalmát, megjelöli a tiltott borhamisítási anyagokat, kiterjed a gyógyborokra, a külföldi borokra, a borvidéki elnevezésre, meghatározza a forgalomba hozatal fogalmát, szól a bor nyilvántartásáról. A tokaji borokra vonatkozóan külön rendelkezik. Rendelkezéseket tartalmaz a horsepröre, törkölyborra, gyümölcsborra, pezsgőborra és habzóborra vonatkozóan. Ismerteti a büntetőhatározatokat; a hatóságok, a borvizsgáló-és borellenőrző-bizottságok eljárását.

Ez a könyv mindezekon kívül még tartalmazza a végrehajtási rendelet mellékleteit: a kérvények, bejelentések, bornyilvántartások, borbeviteli engedélyek stb. mintáit, továbbá a borkereskedők számára az osztrák bortörvény s a m. kir. állami közpinczék szervezeti szabályait ismerteti.

Ezen könyv megrendelhető: Méhner Vilmos-féle könyvkiadóhivatalban (Franklin-Társulat) Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.

LEGSZEBB ÚTI OLVASMÁNYOK

Table with columns for author names and book titles, including Heltai Jenő, Vértessy Gyula, Szende-Dárday Olga, Lakatos László, etc.

Steckenpferd- liliomtejszappan. Bergmann & Co. cégtől, Tetschen, a/Elbe. egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend, szeplő ellen való elismert hatásával fogva a bőr- és szépség gondozásában való föltűnő munkálkodásáért.

Szakszerűen készített utazási felszerelések. HELLER bőröndös. Heltai Jenő, táska, szekrény- és kalap-bőröndök, nassalirab.

HELLER bőröndös. Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 21. (Astoria szálloda épületében) A cég üzlete 20 évig Károly-köruton (Huszár-ház) volt.

ANGLO-ITALIAN TEA, háziszor. A legjobb növényekből előállított TEA, háziszor. idegbetegségeknel eredményesen használható.

Olvasás a kávéházban! Illustration of a person reading.

Catch-Catch az előkelő körök új sportjátéka. Külföldön óriási sikert aratott! Hölgyek és urak, fiatalok és meglelt koruak kedvező, testedző és szórakoztató sportja! Szabadban ép úgy, mint fedett helyen játszható!!

